

OIL INTRODUCES ELECTRONIC FILE TRACKING SYSTEM

**DIGITAL SUPPORT FOR
ENHANCING
TRANSPARENCY &
EFFICIENCY**

cover story: page 9

Volume 39 No. 2
March - April 2011

archive

COVER :

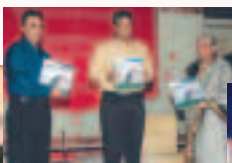
OIL introduces electronic file tracking system

PREVIEW

Focus	4
News	5-7
Spotlight	8
Cover Story	9
Event	10-14
CSR	15-16
Training & Development	17
Sphere News	18
Accolades	19
Assamese Section	20-27
Hindi Section	28-31

Page - 4

Page - 5

Page - 11

INDIA'S DEEPEST WELL KUMCHAI WELL NO. 1

Oil India Limited has just achieved a new drilling record in the country by drilling the deepest well in India to date. This was at Kumchai Well No. 1, in Arunachal Pradesh. The well reached a depth of 5265 meters (17,273 ft.) at 1345 hours on Monday, 11.6.79 and is scheduled to drill deeper. The previous record was made when an Italian firm contracted to ONGC drilled a well of 5264 meters (17,270 ft.) in Mohand, near Dehra Dun.

The photo feature is an extract from OIL News, Volume 16, No.6, 1979.

EDITORIAL

Dear Reader,

Nothing can be more heartwarming to an editorial board of a Corporate House Magazine, than the deluge of news of multidimensional achievements by the organization and the workforce. In this issue of OIL News, we present with a touch of pride, news of Oil India and Oilindians winning awards and accolades galore from prestigious entities. Both team work and individual brilliance of Oilindians ensured that brand OIL continues to dazzle not only in the stock market but in various other domain of the corporate world. I take this opportunity to request our readers to keep sending in their feedback which helps us to review our efforts and cater to the varied interests of our readers. We also ardently appeal to Oilindians to share their experiences, especially about innovative practices that they have been able to introduce in their area of work with visible success, which could be a learning experience for all.

As the summer months make life a touch too hot to handle, the prediction by the weathermen that the nation will be blessed by a good monsoon gives ample reasons to hope for a splendid year ahead, especially for the farmers.

Happy reading!

- *Tridiv Hazarika*

Address for communication

PR Department
Oil India Limited, Duliajan
Dist. Dibrugarh (Assam) Pin - 786 602
Tel : (0374) 2808495, Fax : (0374) 2800427
email : tridivhazarika@oilindia.in

The views expressed by the authors in the articles are their own and the Company does not subscribe or take responsibility for any part or whole of the views.

– Editor, OIL News

Editorial Family

Advisor : **Pranjit Deka**
Editor : **Tridiv Hazarika**
Associate Editors : **Dr. V. M. Bareja (Hindi)**
Beena Purkayastha (Assamese)

Assistant Editor/Artwork & Visualisation : **Jayant Bormudo**

OIL News is the bimonthly trilingual house journal of OIL India Limited brought out by Public Relations & Corporate Communication Department. Company related news / features may be reproduced only with the permission of the Editor.

Design & Produced by Saikia Printers, Duliajan

From Resident Chief Executive

Dear Oilindian,

I am sure you have had a wonderful time in the spring season festivities, especially the people in our operational areas in Assam who celebrated *Rongali Bihu* in traditional fervour and enthusiasm.

Whenever, I participate in any such traditional festivities, one question always pops up in my mind: are we able to carryover the same enthusiasm and spontaneity into our professional domain?

During his recent visit to Duliajan, Shri Bhaskar Chatterjee, IAS, Secretary, Department of Public Enterprise (DPE) while interacting with senior management in a presentation on OIL's activities being made to him, asked a pertinent question as to how many game changing technological innovations or interventions have taken place in the Indian Oil Industry.

While complimenting OIL for various achievements, recent as well as in the past, Shri Chatterjee appealed to all Oilindians to not only continue with the growth path, but also aspire to impact the Indian and world oil and gas industry with path breaking, game changing innovations, ideas, technologies etc. He exuded confidence that if determined, Oilindians can surely achieve such ambitious goals. Today, with hydrocarbon exploration becoming increasingly challenging as major oil fields are already discovered and the world getting even hungrier for energy, we must be able to think out of the box and find ways of meeting the energy needs, especially of a nation like ours, which is determined to sustain a high growth rate.

In this context, I would like to share some of my thoughts on this subject. As I have already mentioned, that unless we approach our daily professional work with the same spirit and motivation with which we participate in routine festivities, we cannot bring in the extra spark that is required to think beyond the obvious.

True, we all have more or less fixed roles and assignments, the successful implementation of which could mean that we have done what were expected of us. I think this is where, we have to reflect and ask ourselves: Can we go a step beyond our routine assignments, can we questions as to how we can add value to our daily tasks, can we think of a different way of doing the same things differently to improve efficiency...? I think once we imbibe such a spirit, we can, as Shri Chatterjee have asked, bring in game changing innovative practices in our work front. It is said not without reason that if one continues to work in the same manner, one cannot expect to get a different result. We must always keep in mind that our attitude will determine our altitude.

Had it not been for the indomitable spirit of our pioneering fathers, that way back in the late 18th century, they would never have been able to discover hydrocarbon in such a remote and geopolitically challenging place like eastern Assam. In fact, such a discovery changed the entire history of this part of the world.

Now, we need to introspect and ask ourselves whether our generation is being able to leave footprints in the sands of time, which will be acknowledged and revered by generations down the line.

In many ways, we too can in our work front bring phenomenal changes. I am not limiting only to the areas of R&D or technology alone. It could be on any front from HRD to ways of handling environmental challenges. But in order to do so, we must be prepared to constantly update our knowledge, challenge our own convictions and agree to accept diverse views. But these alone will not be enough, unless we are able to bring in the same enthusiasm and focus in our apparently routine work front as we so easily do so when we participate in our festivals.

To conclude, I would like to quote Sri Aurobindo: "Man's greatness is not what he is, but in what he makes possible."

"What is true of the individual will be tomorrow true of the whole nation if individuals will but refuse to lose heart and hope."

- Mahatma Gandhi

(N K Agarwal)

Resident Chief Executive

OIL INDIA BAGS THREE PETROFED AWARDS

Oil India Limited bagged three Petrofed Oil & Gas Industry awards for the year 2009. Instituted by Petrofed the Oil & Gas industry Awards were given away by the Hon'ble Union Minister of Petroleum & Natural Gas, Shri Jaipal Reddy at a packed function at New Delhi in presence of Captains and leaders of the petroleum industry in India.

Oil India received the Oil & Gas Pipeline Transportation Company of the year award, Special Commendation award for Innovator of the Year-Team and Mrs Rupshikha Saikia Borah, General Manager (Treasury), Oil India Limited, received the special commendation award for Woman of the Year in the Oil & Gas Industry.

It is indeed a proud moment for all in Oil India Limited to have been recognized for their efforts. The awards

have strengthened the resolve of the Company's employees to perform even better.

The scheme of awards approved by the Governing Council of PetroFed is open to all companies operating in India in the oil and gas sector. Preliminary evaluation of all applications received was undertaken by PricewaterhouseCoopers (PwC), the knowledge partner who assisted the Awards Committee in presenting the recommendations to the Jury for ratification.

The Jury is headed by Hon'ble Mr. Justice J. S. Verma, former Chief Justice of India. The other members of the Jury were Dr. Abid Hussain, former Ambassador to the United States of America and Shri Naresh Narad, former Chairman, Public Enterprises Selection Board.

Shri N.M.Borah, CMD, OIL and Shri D. Phukan, GM(PL) receiving the Oil & Gas Transportation Company of the year award.

R&D Team of OIL led by Shri H.C.Das receiving the Petrofed commendation award.

Mrs Rupshikha Saikia Borah receiving the Commendation Award for the Women of the year in Oil & Gas Industry

OIL wins Greentech Safety Award

Oil India Limited won the Greentech Safety Award (Gold), 2011 in the Petroleum Sector. In a glittering function held at Shangrila Hotel, New Delhi on 29th April 2011, Shri N. K. Bharali, Director (HR&BD) and Shri N. K. Agarwal, Resident Chief Executive collected the Award along with the officials from Safety and Environment Department, OIL, Duliajan.

'SUMMONS TO GREATNESS' RELEASED

"Summons to Greatness" a beautiful book written by Dr. SN Visvanath, an eminent geologist of the country, chronicling the history of the petroleum industry in India, especially of Oil India Limited was released in a glittering ceremony by the Honble Secretary, Ministry Of Petroleum & Natural Gas, Shri. S Sundareshan on 8th April, 2011 in presence of Shri N.M. Borah, the Chairman & Managing Director, Oil India Limited & Smt. Usha Visvanath, wife of Late Dr. SN Visvanath. The ceremony was well attended by several dignitaries of the Petroleum industry and others.

The author, Dr S.N.Visvanath, a reputed geologist with more than three decades of professional experience and abundant literary talent, had undertaken an enormous amount of research to complete the book. This is an updated version of his earlier book, 'Hundred Years of Oil' and also covers the developments in Oil India Limited and the industry as a whole over the

OIL wins 'Golden Peacock National Training Award for the year 2011'

Oil India Limited was selected for a "Special Commendation" for the 'Golden Peacock National Training Award for the year 2011' by the awards Jury, under the chairmanship of Justice P N Bhagwati, former Chief Justice of India and Member, UN Human Rights Commission.

The Special Commendation Certificate was presented by His Excellency Mr. K Sankara Narayana, Hon'ble Governor of Maharashtra at a specially organized "Gala Awards Nite" at Hotel Leela Kempinski, Mumbai in presence of distinguished gathering of business leaders, quality connoisseurs, jurists, academics, environmentalists, economists, legislators and policy makers during the 21st World Congress on Leading 360 Degree Transformation.

Shri. S. Sundareshan (centre), Shri N. M. Borah & Smt. Usha Visvanath, wife of Late Dr. S. N. Visvanath during the book release ceremony

last few decades. This book depicts the triumphs and contributions of the Herculean efforts of valiant oil men and the changes in the petroleum industry especially in Indian context over the last century.

"Summons to Greatness" captures the history of the oil industry in India as it unfolds and provides a lucid picture of its journey through time, keeping Oil India Limited in central focus.

The updation of the book with several new chapters took more than a year to be written. The book has interesting statistics and is full of photographs.

FOND REMEMBRANCE

Sri N. C. Baishya, former Director (Operations), OIL and a well known Geologist passed away on 1st of April 2011 at Guwahati due to protracted illness. An active member of OBA Sri Baishya was known for his love for nature.

OIL News prays for eternal peace of the departed soul.

OIL signs MoU with TERI

Oil India Limited (OIL) and The Energy and Resources Institute (TERI) signed a ten year agreement to augment research in areas of Petroleum Biotechnology and New & Renewable Energy Sources

Oil India Limited signed a ten year MOU on 25th April 2011 with The Energy and Resources Institute (TERI) to broaden the scope of Joint Research Collaboration in areas of Petroleum Biotechnology and New & Renewable Energy Sources. The MOU was signed by Mr. B N Talukdar, Director Exploration & development, OIL and Mr. M M Joshi, Director Technology Dissemination and Enterprise Development, TERI in the presence of Mr. N M Borah, Chairman and Managing Director, OIL and Dr. R K Pachauri, Director General, TERI.

Biotechnology is an emerging field of study for its immense beneficial capability in providing solutions for a sustainable way to conserve energy resources and control environmental degradation. In view of these benefits which can also help the petroleum industry, the mutual collaboration will focus on significant areas of R&D, such as, Microbial Enhancement of Oil Recovery, Removal of paraffin from oil well and oil tubings, Reduction of Viscosity in heavy crude, Mitigation of pollution problems, increase efficiency of waste water and concentrate on areas of new and renewable energy.

"Though huge investments for R&D in the petroleum industry are ongoing, the area of biotechnology for sustainable energy production and environment restoration is incomplete and needs impetus", said, Mr. N M Borah, Chairman and Managing Director, OIL at the signing ceremony. He further added that, "the interactions between TERI and OIL for various research and development projects in the area of environmental restoration, enhanced oil recovery, biofuel, especially algae biofuel, energy audits run back to over a decade and its research expertise has helped OIL with solutions that have produced fascinating results in mitigating many environmental issues for the company. I am happy that through this MoU academia

Dr. R K Pachauri & Sri N M Borah exchanging MoU documents.
Also seen in the photograph Sri B N Talukdar, D(E&D)

and business have come together for joint research collaboration".

The impressive track record of several successful case histories between TERI and OIL got a further boost. It will bring in together the expertise and infrastructure in providing sustainable solutions to the current problems faced by petroleum industry

Speaking at the signing ceremony, Dr. Banwari Lal, Director, Environmental &

Industrial Biotechnology Microbial Biotechnology, TERI said, *"Biotechnology has emerged as a major field of study globally and has direct impacts on all aspects of life including the petroleum industry. Specific to this collaboration our research areas will aim to increase oil production, life of the oil wells, address the issue of renewable energy and biofuels which presently demands attention. This collaboration with Oil India Limited will bring in new methods to help the present situation and after proper field testing both companies will file for a joint patent."*

The following areas are being considered for mutual collaboration at present. However, the scope will be expanded with mutual consent to include other challenges arising in future.

1. Microbial Enhanced Oil Recovery (MEOR)
2. Removal of paraffin from oil well tubings
3. Microbial bio-prospecting for oil reservoirs
4. Reduction of Viscosity in heavy crude oil
5. Mitigation of pollution problems arising due to petroleum hydrocarbon both in onshore and offshore installations through bioremediation
6. Increased efficiency of waste water and produced water treatment with integration to novel concepts
7. Establishing an state-of-the-art Petroleum Microbial Laboratory in OIL
8. Areas of research in new and renewable energy

Shri Bhaskar Chatterjee, IAS, Secretary, DPE visits Field Headquarter Duliajan

Guard of Honour at F-1

Shri Bhaskar Chatterjee, IAS, Secretary, DPE (Department of Public Enterprise) visited OIL's Field Headquarter Duliajan on 4th March 2011. In his trip to Duliajan, he first attended a presentation on OIL's operation and CSR initiatives, wherein the visiting dignitary had a detailed interaction with OIL management. On his visit to the OIL-SIRD growth centre on 5th March, Shri Bhaskar Chatterjee interacted with the weavers and extolled OIL for taking up such

Shri Bhaskar Chatterjee addressing the Executives at Zaloni Club Auditorium.

Shri Bhaskar Chatterjee and others at Digboi, Well No. 1

Shri Chatterjee interacting with the weavers at SIRD Growth Centre

self employment generating endeavours. The evening was elated with Shri Chatterjee's stirring address to the executives at Zaloni Club. In his key note address, Shri Chatterjee expressed his happiness over OIL's successful expansion in production, opening up new areas of technology and the success stories of CSR projects. He shared his experiences over the concepts of continuous learning and growing organisation. He further added that everyone should be equipped to take up responsibilities and think about the organisation as a whole to facilitate change.

Shri Chatterjee and other dignitaries attending presentation at ITF Tengakhat

Shri Chatterjee and others dignitaries attending presentation at Processing Centre, Duliajan

“THIRST FOR THRUST”

OIL'S FIRST DRILLING CONFERENCE

OIL's maiden Drilling Conference under the theme “THIRST FOR THRUST”, was conducted at OIL township of Duliajan under the aegis of Oil Drilling and Related Services group of Oil India Limited, on 3rd and 4th May, 2011. It provided a very unique opportunity for developing the international relations among

to organize such Drilling Conference for the first time in Duliajan. S/Shri N.K. Agarwal, RCE, K.K. Nath, ED (Ops), K. K. Borah, GGM (OD & RS) also delivered their inaugural speech. The conference was attended by large numbers of national and international delegates from various E&P companies, nine delegates from academic

institutions besides OIL's own personnel of various disciplines related to Drilling, Geoscience, Production, Chemical, Safety & Environment etc.

A total of twelve numbers of highly informative technical paper with case studies etc. were presented in the conference from different national and international

industry personnel of high repute and it was followed by highly interactive question answer and summing up sessions.

The conference went through a roaring success

the major E&P companies and in utilizing the experiences of drilling professionals and access to their up-to-date knowledge. The conference was designed in such a way that it offered unparalleled opportunity to learn, exchange information through network. The conference also catered for the industry academia interface. The acronym “THIRST FOR THRUST” symbolizes the ‘thirst’ or the keen desire of the industry personnel to thrust or give maximum possible effort to explore and drill more and more to hit the liquid gold i.e. ‘petroleum’.

The conference was inaugurated by Shri B.N.Talukdar, Director (Exploration & Development) Oil India Limited, on 3rd May, 2011. During inauguration, Shri Talukdar in his speech highlighted the importance of new technology, skill/knowledge updates etc. for all kinds of E&P activities under the present era of global competition. In fact, Shri Talukdar initiated

for everybody concerned and was highly complemented by many of the national and international delegates during the retrospective session. A souvenir named ‘MANTHAN’ was also released in the 2nd day of the conference by Shri B.N. Talukdar, Director (E & D), Oil India Limited, to commemorate the occasion. The conference organized by OIL was a great success.

Shri K. K. Borah, GGM (OD&RS) addressing the audience

Shri B. N. Talukdar, Director (E&D) releasing 'Manthan' (2nd from right)

Shri N. K. Agarwal, RCE, Shri B. N. Talukdar, Director (E&D), Shri K. K. Nath, ED (OPS) at the conference

OIL introduces Electronic File Tracking System

To bring efficiency in the system, Oil India Limited has recently launched an electronic system that monitors the movement of files across various table within Finance and Accounts department. The file tracking system is (FTS) a web-based application, enable officers and employees to maintain a consistent watch over the movement of various important files and receipts at different levels in the process of decision making. The application is named as 'e-khoj'(FTS). The endeavour is a part of the Company's initiative to reach out to the staff by providing them online access to the status of various reports and important files. Whether the reports are pending, received or cleared, the user would get an immediate access to its status.

Have you ever had to search for a file that isn't where it was supposed to be? How much time, money, and lost productivity did that experience cost you? e-Khoj is a key that allows the user to gain control of the critical documents and information, build records management process, and to be able to scale business to comfortably handle growth. It provides the user with the tools and flexibility to build the right records management solution for the organization. Whether then needs call for tracking active paper files, managing archival storage, implementing a comprehensive document imaging system, or all of the above, FTS can solve at the blink of an eye.

Every file or report has an electronically generated File No. It is a seamless integration of paper and electronic information at fingertips. Using a standard web browser the user or any person from Oil India

Limited can have instantaneous access to millions of documents and view the status of the reports.

FTS is a Records Management that is systematic management of active paper documents, documents and files stored and documents converted to digital images. The File Manager allows the user to take an unbiased approach to the document storage and retrieval methodology used for any application. The user can decide as to How, When, and Where he/she would like to retrieve the documents, information and files. The application empowers users to manage information.

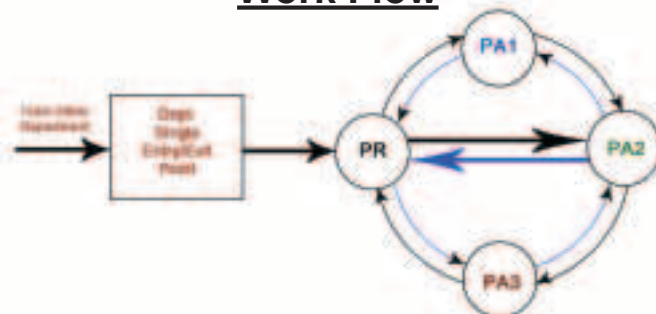
E-Khoj addresses all areas of records management, uses the latest technology and development techniques, and stores the images and information in a world-class data center. The underlying architecture allows the web-based application to accept any object in any format and track it anywhere. It is designed to change and adapt as the needs and requirements change.

The electronic file tracking system saves time, lessens confusion, improves efficiency, boosts active followup of reports and compels user to take instant action. The application is very effective in the Personnel Management System as it quantifies individual's efficiency. The application has created an active work environment and has heightened the process of decision making. Physical and system based training programmes are being imparted to acquaint the officers and employees with this new system. It is trusted that the entire file movement system in the company will be shifted to FTS soon.

The application is designed and developed specifically for:

- Proposal Receiver (PR) :** To enable to receive/send physical files centrally from other deptt.
- Proposal Approver (PA) :** To enable to move physical files through system.
- Proposal Viewer (PV) :** To enable to track the physical files.
- Super User (SU) :** To monitor physical file movement and make file movement efficient.

Work Flow

High-Level view of physical file movement within a deptt.

WATER AWARENESS WEEK 2011

Water scarcity in India is widespread in all states. The natural resource, fresh water is no more in abundance. The water tables are falling drastically due to widespread over pumping. In order to create awareness, Water Awareness Week- 2011 was observed by Oil India Limited at Field Headquarters, Duliajan commencing from 22nd to 26th March 2011, in line with the globally observed World Water Day as per United Nations resolution. The event was organised to create better understanding and awareness of the consequences of alarming water crisis, water wastage and conservation and utilization of water.

The water awareness week was inaugurated by RCE, Shri N K Agarwal on 22nd March by ceremonial flag hoisting. Water conservation oath was taken by a gathering of more than three hundred participants comprising of Oil Indians, school children, and general public. A cycle rally was organised to convey message of saving water, where around 150 cyclists from various walks of life like school children, Oil Indians, etc. participated.

On 23rd March 2011 a workshop on Water Awareness Program for employees of OIL Medical was conducted at Public Health Engineering Office, Duliajan. Water Awareness workshops were also successfully organised at Moran and Manabhum.

More than one thousand school children from OIL H S School, DPS, KV and St. Xavier's School participated in the drawing competition on the theme 'Save Water Save Life' organised on the occasion of Water Awareness Week. On the same day Slogan competition was also organised among OIL Employees.

Posters and Banners were displayed at Duliajan OIL Township and at various OIL Installations. A team comprising of Field Engineering Dept. and Civil engineering Dept. under the banner of 'Stop the Drop' Campaign visited door to door to spread awareness, distributed save water tips leaflets and attended any leakage/replacement of water taps and other fittings. The campaign continued throughout the week. OIL's endeavour is highlighted in United Nations Conference on Environment & Development (UNCED) list.

On 25th a Technical Seminar was organised at Duliajan Club Auditorium. The seminar was graced by the two eminent personalities in the field of water resources; Dr. D C Goswami, Former Professor & Head Department of Environmental Science, Gauhati University and Shri B C Patwary, Scientist 'F' & Head-Centre for Flood Management Studies, Institute of Hydrology, Guwahati. They shared their knowledge on Fresh water Scenario in N-E Region, Climate change and Global Warming, Integrated basin management and water policy/laws. The Seminar was followed with a ceremonious release of a souvenir by Shri N K Agarwal, RCE, OIL. The event ended with a prize distribution ceremony.

The whole event was organised very actively by the Field Engineering Department and appreciated by various individuals, departments and institutions. Oil India Limited's endeavour and its commitment towards environment by organising Water Awareness Week is a major landmark.

OIL Celebrates 2nd Public Sector Day

Oil India Limited celebrated the second 'Public Sector Day' at Field Headquarters, Duliajan on 10th April 2011. It may be noted that since last year 10th April is celebrated as Public Sector Day as per the directive and guidelines of SCOPE and Ministry of Heavy Industries to highlight the significant contribution of Public Sector to the Indian Company.

As part of the event a day long programme was organised on 10th April which included Paper Collage competition amongst the employees on the theme 'OIL in my life', a talk on 'Gender Sensitivity and the Indian Industry' delivered by Dr. Alpana Borgohain, Reader, Dept. of Political Science, Dibrugarh University and a Quiz amongst the employees conducted by popular quizmaster Wonkyo Weingken at OIL Higher Secondary School auditorium, Duliajan.

The programme started with a chorus song by the members of WIPS (Women in Public Sector), Duliajan. In his address, Chief Guest, Shri N K Agarwal, RCE, OIL expressed his happiness over the celebration of the event and extolled the department of Public Relation to have successfully organised the event in a short time. He appraised the audience with thoughtful insights about OIL's successful expansion in production, opening up new areas of technology and building up reserves of technical competence in number of areas.

In her talk on 'Gender Sensitivity and the Indian Industry', Dr. Alpana Borgohain spoke about motivation and increasing public concern about issues on equality and womanhood. She also drew attention to the historical roots of sexist stereotypes. The talk was well appreciated by the audience.

A total of 6 groups consisting of 3 members each participated in the well conducted Quiz. The event ended with prize distribution ceremony. The prizes were conferred to the winners and participants by Shri C Bose, Head (HS&E).

Shri NK Agarwal, RCE, OIL addressing the audience

Welcome song by members of WIPS

Popular quizmaster Wonkyo Weingken Quizzing the participants

A section of audience

31st PSPB INTER UNIT FOOTBALL TOURNAMENT

Oil India Limited successfully hosted the 31st PSPB Inter unit Football Tournament at Nehru Maidan, Duliajan from 20th to 25th March, 2011 giving another opportunity to the football fans of Duliajan to enjoy quality matches participated by various National and International players.

The Tournament was inaugurated on 20th March, 2011 at Nehru Maidan, Duliajan by Dr. K. K. Deka, Honorable Vice Chancellor of Dibrugarh University as Chief Guest in a colorful opening ceremony. PSPB Member Secretary Shri R. S. Jadeja was also present in the opening ceremony as a guest of honor.

Seven teams representing six public sector petroleum companies viz ONGCL, IOCL(AOD), CPCL, GAIL, NRL and host OIL participated in this tournament where OIL 'A' Team emerged as the champion defeating ONGCL by 4-1 goals in the final. Shri F. Wary of OIL was adjudged as the best player. The

tournament was concluded on 25th March, 2011 with prize distribution ceremony where Shri Subrato Ghosh, Executive Director of IOCL (AOD) was the chief guest.. Shri N. K. Agarwal, RCE (OIL) also graced the concluding ceremony as Guest of Honour.

OIL 'A' Team emerged as the champion defeating ONGCL by 4-1 goals in the final. Shri F. Wary of OIL was adjudged as the best player. The

RCE and other dignitaries releasing the Souvenir

WINNERS - OIL 'A' Team

RUNNER - ONGCL Team

National Safety Day

Shri P Borthakur, CEPG(DSO) addressing the workers

In India, 4th March is celebrated as National safety day & it is celebrated for a week from 4th to 10th March each year as it happens to be the Foundation day of National Safety Council (NSC) which was established in 1966. Aim of NSC is to generate, develop and sustain a voluntary movement on Safety, Health and Environment (SHE) at the National level.

On the occasion of National Safety day, M/s Kalpataru Power Transmission Ltd. (KPTL) a construction company of repute under the guidance of Production Gas Deptt. has organized a day long program at Madhuban Central Gas Gathering Station (CGGS) construction site. Production Gas Department of OIL has already started erecting one Central Gas Gathering Station and Off-Take Point (CGGS&OTP) at Madhuban (near #50) and

one Field Gathering Station (FGS) at Chabua. M/s KPTL, Mumbai has been given the responsibility for Engineering and Design, Procurement & Construct (EPC) both the installations. To commemorate the occasion, a meeting on safety was held at the construction site. Further, safety quiz amongst the workers, best speakers on safety issues and competition to determine best three knowledgeable persons on use of safety appliances etc. are held and rewarded. Several speakers from M/s KPTL, M/s STEP & OIL spoke on their rich experience on importance of the safety measures in a construction site.

Workers taking safety pledge

OIL's Health Awareness Day

With a sheer vision in mind and an utter grit towards providing safe and healthy environment to the people, realising OIL's Vision Statement on HSE and establishing better human relationships with a positive impact on the organisational climate, a program was organised to mark the sixth anniversary as "OIL's Health Awareness Day", on 22nd April 2011. The program was organised to present an adequate coverage on total health of the employees with participation from in-house as well as eminent outside faculties from the field of medicine and health.

The shared dream for a healthy environment has pushed the OIL fraternity to start this program. It is a spontaneous program initiated by the people and for the people of OIL. "Worksite Fitness Program-WFP" of Oil India Limited has gained its momentum after a persistent effort put up for more than one and a half decade till now. 22nd April, 2011 marks the sixth anniversary of getting the momentum. Organising WFP in different OIL-spheres has shown amazing results. It has a direct bearing on the physical fitness of the employees; a fit employee is of course an asset of any organisation. The occasion was marked as an eventful day for all to remember and spread the message establishing strong patronage from the OIL fraternity.

Dr. Hem Chandra Kalita from AMCH addressing the audience

The event started with a welcome speech by the Celebration Committee Chairman Dr. Udayan Barua, GGM (MS). It was also announced that a booklet to prevail health awareness among the executives and employees will be released soon. Speaking on the occasion Dr. Udayan Barua, GGM (MS) delivered at length on Non-communicable Chronic Diseases and the ways of preventing them. Dr. Shantanu Baishya, OIL's in-house faculty talked about occupational health and appealed everyone to focus more on exercising for a better physical health. Dr. Hem Chandra Kalita an eminent cardiologist of North-East from AMCH talked on Food Habit & Lifestyle Diseases. He gave examples from daily life and demonstrated how the bad food habits pose hazards to the health. In his speech, Dr. Kalita stressed on food habits of people from North-East and mentioned how consumption of high amount of salt poses a threat to their health.

Dr. Udayan Barua, GGM(MS) addressing the audience

Children participating in the fitness programme

In the feedback session Dr. Dipankar Bhattacharyya Dy CMO (PLS) and a sports medicine specialist of repute gave a brief overview of WFP, its origin and how it has added benefits in prevailing health awareness in due course of time. Shri Rajen Gogoi, President, IOWU delivered the vote of thanks where he talked about putting sustainable effort towards establishing health awareness. It was through active participation and voluntary support by the Union Officials (IOWU), BP Coaches and other departments that the event turned out to be a grand success. The event ended with a positive acceptance that 'Better the physical, mental and social health better is the productivity.'

The short duration program was also observed in PHQ with popular talk by eminent psychiatrist of Assam Dr. Jayanta Das, who also stressed the need for emotional intelligence in life. All the pump stations of OIL also observed in their own work places to mark the occasion along with NT, RT Terminals and CB which itself is an effort that is spreading across the organisation like a catalyst of change, imparting benefit to the self, the family and the organisation in ensuring sustained productivity through healthy individuals. It's an effort by the people and for the people. The onus now lies on each one of us to realise the real benefits and sustain the movement. The investment is a meagre one but the ROI is unimaginable. One has to believe the need unconditionally, do the needful and reap the benefits. The sustained effort is ongoing with self generated leadership across different levels without any authoritative instructions.

FUN DA MENTALS

FOUNDATION FOR ORGANISATIONAL LEARNING AT BP, CORAL

The Break-through Performance (BP) Team, in its constant efforts to move people towards new, more innovative ways of working covered another sphere when the 112th and 113th Foundations for Organisational Learning (FOL) Program was successfully conducted for newly joined Executives. The Program was attended by 41 executives in two batches (21 & 20 each) held from 19 to 21 April and 26 to 28 April 2011 respectively.

Executive Trainees undergoing FOL program

FOL program is a foundation course covering the concepts, principles and practices of learning organisation and the five disciplines namely Personal Mastery, Mental Models, Shared Vision, Systems Thinking and Team Learning, which can help in building successful organisations. The Program aims at familiarizing the Company executives with the core dynamics of highly resourceful learning teams and equip them with essential new skills and tools.

The three days program that included lectures, group tasks, individual presentation, etc. was well conducted by the Coaches of BP Team. The participants expressed their happiness in being part of the Program experiencing a transformational process. They thanked the BP Team for providing them the platform to deliberate on strategic issues and review changes in systems and policies to set in motion reinforcing changes in the organisation culture. The participants expressed their expectations from the program. They said that the program helped them in learning their individual disabilities and the ways to curtail them; it has changed their mind set and has helped them learn

about teamwork and cooperation. They opined that the Program should be organised frequently so that the learning remains fresh.

On the last day the participants made their individual action plan on using the learning from the program for self, family, organisation and the society. They expressed their happiness over the successful completion of the FOL Program which was inspiring, thought provoking, constructive and positive.

In response to the completion of the program, the participants conveyed their sincere thanks to the BP Team for organising the program. They appreciated the key learnings that would help them gain an understanding of the characteristics of learning organisations and how these ideas can be implemented. The participants acknowledged the fact that the program helped them in acquiring new tools for thinking and interacting around complex issues as well as improve the quality of reasoning. The young executives accepted the team learning skills that

Some Executive Trainees posing for a photograph with BP Coaches

would integrate a powerful approach to building high performance teams.

The program ended with handing over of Certificates to every participant in appreciation of successful completion of the FOL. An incredible saga of transformation that evolved in the course of time, Break-through Performance Team has successfully set a trend, an inclination towards changing OIL into a learning organisation.

'DUCKERY'

A TALE OF EMPOWERMENT

By Nayana Madhu Dutta with inputs from Jayant Bormudoi

Project Rupantar was initiated to transform the lives of people residing in and around the Company's operational areas catering to their socio-economic needs with a vision aligned to generate innovative and alternate sources of self employment opportunities. Since inception, the project has been engaged in areas where lack of education and unemployment are one of the most urgent and challenging social issues. Efforts have been made to create an atmosphere where rural communities would coexist engaging themselves in meaningful employment avenues.

In order to document the distinctive character and the success stories of Project Rupantar, the Department of Public Relations and Corporate Communications had planned a visit to one of its areas of operation to interact with a group of beneficiaries. The visit had tried to envisage the experiences of the groups, identify the impact made by the Project, and envision its future prospects. An interactive session was conducted with the group of beneficiaries of *Balijan* area situated near Digboi Township. On arrival at the destination it was observed that the rooftop bamboo hut where the meeting was organized was closely packed by women beneficiaries who had come to share their experiences.

The small room was buzzing with exciting exchanges occupied by 25-odd members belonging to different SHGs. Each one in their respective group was preparing to unleash their part of the story. The room was filled with a concerted bunch of feelings and experiences, both collective as well as individual. First, the groups were made comfortable and explained the purpose of the visit. After sharing their initial introduction, began the discussion where every member explained their journey towards self employment and economic independence.

Their stories, a contrast between the past and the present were full of determination and grit to conquer the impossible. Every woman's tale had similarities in their courage, perseverance, faith in oneself and an unending aspiration to walk shoulder to shoulder with their men folk sharing responsibilities. They saw themselves as a group of empowered women in the society who signified not only individual growth but

served as an example for upliftment of rest in the society. For many, they have mastered the art of being economically self-reliant.

The place felt alive when the conversations were streamlined and members of each SHG described their account. **PRAGATI, JEUTI, URULI**, signifying self employment and economic empowerment are names of the three SHGs which continue to be a driving force behind every woman's story of triumph present at the meeting. While interacting with *Pranati, Putoli, Omiya* and *Binuma*, amongst all, a hang of similarity in their endeavour and achievements of the three SHGs were seen. They started with small scale businesses in their respective groups (10-12 members in each group) when they were informed about Project Rupantar's self-employment generating initiatives by OIL officials working at a nearby installation.

The group of women met OIL-SIRD officials and were apprised of the different schemes under Project

Rupantar. Duck Rearing was one amongst many of the business schemes under the Project with good future prospects. Therefore, the groups expressed their willingness to take up the business.

“A project which understands our needs and accordingly it is designed to benefit people like ”
- A member of SHG

Under the scheme, eggs of **Chara Chambeli** duck, originally a breed from the state of Kerela which lays high number of eggs on a monthly basis compared to the local ducks found in Assam are imported. Before distributing it to the beneficiaries the eggs are hatched in highly scientific hatcheries at the Project's Growth Centre at Tipling. The ducks could easily adapt to the weather conditions of Assam and they require no special care. On a monthly basis, each duck could lay around 30-31 eggs which were sold in the nearby markets. The male ducks too have a high meat value which contributed to the earnings of the groups. Each group earned an amount of '3000-3500 monthly by selling eggs and duck meat.

During the distribution of 300-400 ducklings per group, the members of the respective SHGs were informed about their high commercial value and were trained to take care of their fodder, health, shelter, etc. The Project also gave the initial amount for purchasing feed and for setting up a shelter for the ducklings.

The profits made by the groups matched the Project's expected outcome. The womenfolk expressed their love for Project Rupantar recognizing and addressing it as a people's project. “A project which understands our

needs and accordingly it is designed to benefit people like us”, shared one of the members. That bright afternoon, interactions with the group of empowered women who in association with the Project exemplified their quest for economic freedom.

The SHGs got loans from banks at subsidized rates which they had already started paying back. **Pranati** shared, they now enjoy not only the status of being recognized as an economic supporter of their households but also enjoy the social status of being exemplified as lady entrepreneurs. They are bold and economically strong yet responsible enough to understand and fulfil the role of a wife, mother, daughter-in-law, etc.

The duck rearing spaces were well maintained under hygienic conditions by the SHGs. A group of **Chara Chambeli** were seen waddling in the calm waters of a nearby pond.

Binuma expressing the group's feelings and acknowledging Project Rupantar's efforts said, “*Nije nijor uporot thiyo diyar bissakhere, Rupantar Projecte amaar unnayanor poth mukoli korise*” (with the ongoing faith of being self independent, Project Rupantar has shown us the path for development).

Such inspirational stories deserve to be retold which not only helps in understanding the efforts made by OIL's initiatives in the society but to a great extent exemplify the value of hard work, diligence and determination. For a Company, which is constantly engaged in creating newer possibilities for sustainable livelihoods, such stories inspire to be innovative and responsive towards each and every initiative planned for welfare and development of the society.

Chara Chambeli ushering in an economic revolution

TRAINING Snapshots

Two days HSE training programme was held in MTDC on 15th & 16th March 2011 for Installation Managers, Mine Safety Officers, Department Safety Officers and Other Mine Officials Drilling, Production Oil, Production Gas, Pipe Line, Rajasthan Project etc.

A Training Program on "Effective Communication Skills & Time Management" by Mr. Kishore Kumar, Reforms & Prayas, Guwahati from 24th-25th February, 2011 at MTDC

Training for IOWU councillors by Manab Vikash Kendra, Tinsukia on 28th Feb., 2011 to 2nd March, 2011 at ETDC.

Training Program for Tanker / HMV / Bowser / Driver / Helpers of Contractor Vehicles of LPG Department by DTO, Dibrugarh on 13th March 2011.

CALCUTTA NEWS

MANAGEMENT AUDIT COMMITTEE MEETING

OIL Kolkata office organised 'Management Audit Committee Meeting' of OIL at Kolkata on 7th March, 2011. Shri NM Borah, CMD, Shri TK Ananth Kumar, D(F) and other senior officials of OIL including the Shri CR Mushib, Consultant attended the meeting.

APEX COMMITTEE MEETING

OIL Kolkata office organised 'Apex Committee Meeting of OIL at Kolkata on 7th March, 2011. Shri NM Borah, CMD, Shri TK Ananth Kumar, D(F) and other Senior Officials of CAG Auditors, Govt. Auditors & KPMG attended the meeting.

AUDIT COMMITTEE MEETING

OIL Kolkata office organised 'Audit Committee Meeting of OIL at Kolkata on 8th March, 2011. The meeting was held under the chairmanship of Shri PK Sharma, Independent Director. Shri TK Ananth Kumar, D(F), Shri VK Mishra, Independent Director, DR. (Mrs.) Archana Mathur, Govt. Director and Senior Officials of OIL including Senior Officials of Statutory Auditors attended the meeting.

YOUNG ENGINEER AWARD – 2010

Shri Chandan Kumar Das, Dy SE - Field Engineering Department, Oil India Limited was selected “Best Young Engineer 2010” by the Senior Engineers’ Forum of Greater Guwahati.

The Senior Engineers’ Forum, an organization of senior engineers with a view to promote pursuit of excellence in the fields of engineering and technology had instituted an award, “Best Young Engineer” to be conferred upon three Engineers below the age of 35.

An expert group comprising of Shri H N Das, ex Chief Secretary, Assam, Dr. Anil Goswami, Scientist and Ex-Principal, Cotton College, Dr. Pawan Bharali, Ex-Director OIL, Shri Digendra Nath Baruah, Ex-CMD AIDC and President, Guwahati Management Association, Shri Nilmani Barua, Ex-Chairperson AERC, Shri Ramani Mohan Das evaluated the nominations received for the award on behalf of Senior Engineers’ Forum of Greater Guwahati. The award was conferred at a function at Pragjyoti ITA Centre, Machkhowa, Guwahati on

Shri Chandan Kumar Das, Dy SE - Field Engineering Department, receiving the award.

February – 2010.

Shri Pankaj Kumar Roy of NRL and Shri Dipankar Neog of NEIST(RRL), Jorhat were also awarded the “Best Young Engineer 2010” at the same function.

Miss Ekhanee Baruah, daughter of Mr. D. D. Baruah of Materials Department, Moran has secured 6th position (Arts Stream) at the Higher Secondary Examination 2011 conducted by AHSEC.

VETERAN TABLE TENNIS

Mr. Soneswar Deka, Additional Officer, Pipeline (Project) won Silver Medal in 18th All India Veteran National Table Tennis Championship held at New Delhi from 22nd to 25th Feb., 2011. Also been selected to represent India Team for 3rd Asian Veteran Table Tennis Championship to be held at Pattaya (Thailand) from 25th May to 29th May 2011.

OIL CLINCHED MEN’S TEAM TITLE Inter-District Tennis Championship

OIL team clinched the Men’s Team Title defeating Guwahati 2-1 matches in the final in the 21st Inter-District Tennis Championship, hosted by Golaghat Tennis Club, under the auspices of All Assam Tennis Association, played at club courts from March 28 to March 31, 2011. OIL was represented by Kalyan K. Das, Hakim Ali, Anshuman Dutta and Chandrasekhar Mohanty.

মুখ্য আৱাসিক বিষয়াৰ কাঁপৰ পৰা

প্ৰিয় অইলইণ্ডিয়ান,

বসন্ত ঋতুৱে অনা উৎসৱৰ বতৰত আপোনালোকে সুন্দৰভাৱে সময়খিনি পাৰ কৰিলে বুলি মোৰ বিশ্বাস, বিশেষকৈ আমাৰ অসমৰ কৰ্মাঞ্চলৰ ৰাইজে পৰম্পৰাগত উলহ - মালহেৰে ৰঙালী বিহুটি পালন কৰিলে।

যেতিয়াই মই এনেধৰণৰ পৰম্পৰাগত উৎসৱ-পাৰ্বনত ভাগ লওঁ, মোৰ মনত সদায় এটা ভাৱে খেলা কৰে - এই ধৰণৰ উৎসাহ আৰু উদ্দীপনা আমি আমাৰ পেশাদাৰী ক্ষেত্ৰত প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰিছো নে ?

Department of Public Enterprise(DPE)ৰ সচিব শ্ৰীভাস্কৰ চেটাৰ্জী অলপতে অইল ইণ্ডিয়া ভ্ৰমণলৈ আহোতে কোম্পানীৰ জ্যেষ্ঠ বিষয়াবৰ্গৰ সৈতে হোৱা আলাপ - আলোচনাত এটা অতি প্ৰয়োজনীয় প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছিল - ভাৰতীয় তৈল উদ্যোগত আজিলৈকে কিমান দৃশ্যপট সলনি কৰিব পৰা (game changing) প্ৰযুক্তিগত আৱিষ্কাৰ বা উদ্ভাৱন কৰা হৈছে ? অতীজৰ পৰা ইমান দিনে লাভ কৰি অহা যশস্যা তথা সন্মানৰ বাবে অইল ইণ্ডিয়াক প্ৰশংসা কৰি তেখেতে কয় যে প্ৰগতিৰ বাটত কেৱল আগবাঢ়ি গৈ থাকিলেই নহব। অইলে দৃশ্যপট সলনি কৰিব পৰা নতুন নতুন আৱিষ্কাৰ, উদ্ভাৱন, প্ৰযুক্তিজ্ঞান, ধ্যান - ধাৰণা ইত্যাদিৰে ভাৰতীয় তথা বিশ্বৰ তৈল - গেছ উদ্যোগখণ্ডক প্ৰভাৱান্বিত কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰদৰ্শন কৰিব লাগিব। তেখেতে কয় যে সিদ্ধান্তত অদমনীয় হলে অইল ইণ্ডিয়ানসকলে তেনে লক্ষ্য সাধন কৰিব পাৰিব। যি সময়ত অধিকাংশ প্ৰধান তৈলভাণ্ডাৰ আৱিষ্কাৰ হৈ যোৱাৰ ফলত হাইড্ৰকাৰ্বনৰ অনুসন্ধান দিনক দিনে প্ৰত্যাহ্বানমূলক হৈ আহিছে আৰু একেসময়তে পৃথিৱীত শক্তিসম্পদৰ প্ৰয়োজনীয়তা বৃদ্ধি পাই আহিছে, আমি চিৰাচৰিত পদ্ধতিৰ বাহিৰলৈ গৈ চিন্তা কৰিবলৈ সক্ষম হব লাগিব আৰু শক্তিৰ চাহিদা পূৰণৰ নতুন উপায় উদ্ভাৱনৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। আমাৰ দৰে জাতি এটাৰ কাৰণে বিষয়টো অতিকৈ প্ৰাসঙ্গিক, কিয়নো উৎপাদনৰ উচ্চগতি অব্যাহত ৰাখিবলৈ আমি স্থিতপ্ৰজ্ঞ।

এই সন্দৰ্ভত আপোনালোকৰ সৈতে মই নিজৰ মনৰ কিছু ভাৱ বিনিময় কৰিব খুজিছো। আগতেই কৈছো যে যি উৎসাহ - উদ্দীপনাৰে আমি আমাৰ পৰম্পৰাগত উৎসৱ - পাৰ্বনবোৰত ভাগ লওঁ, সেই উৎসাহ আৰু উদ্দীপনা আমাৰ দৈনন্দিন পেশাদাৰী কামবোৰতো সংযুক্ত কৰিব নোৱাৰিলে আমি সীমাৰ বাহিৰলৈ গৈ চিন্তা কৰাৰ দক্ষতা আহৰণ কৰিব নোৱাৰিম।

সঁচা কথা যে আমাৰ সকলোৰে নিৰ্ধাৰিত ভূমিকা আৰু কৰ্তব্য আছে। সেই ভূমিকা আৰু কৰ্তব্য সফলতাৰে সমাধা কৰিব পৰাৰ অৰ্থ হৈছে প্ৰত্যাশা কৰা মতে দায়িত্ব পালনত আমি সফল হোৱা। এইখিনিতে আমি বিশ্লেষণ কৰি চাব লাগে - নিৰ্দিষ্ট সীমাৰ বাহিৰলৈ আমি যাব নোৱাৰো নে ? দৈনন্দিন কামবোৰত আমি কেনেদৰে অধিক মূল্য বোধ সংযোজন কৰিব পাৰো ? সদায় কৰি থকা কামটোক বেলেগ পদ্ধতিৰে কৰি আমি নিজৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰিব পাৰো নে?..... ইত্যাদি। মোৰ মতে, এনেধৰণৰ উদ্যম আৰু চিন্তাচৰ্চাৰে আমি নিজৰ কৰ্মক্ষেত্ৰত শ্ৰীচেটাৰ্জীয়ে কোৱাধৰণৰ game changing পৰিবৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হম। একেটা পদ্ধতিৰে কাম কৰি থাকিলে ফলাফলো একেই হয়। কিয়নো আমাৰ আচৰণেহে আমাৰ উচ্চতা নিৰ্ধাৰণ কৰে।

আমাৰ অগ্ৰগামী পিতৃপুৰুষৰ অদমনীয় উদ্যম অবিহনে অতিশয় প্ৰত্যন্ত আৰু ভৌগলিক ভাৱে অনগ্রসৰ অসম ৰাজ্যৰ পূব প্ৰান্তত ১৮ শতিকাত খাৰুৱা তেলৰ আৱিষ্কাৰ সম্ভৱ নহলহেতেন। প্ৰকৃততে এই এটা আৱিষ্কাৰে বিশ্বৰ এই প্ৰান্তৰ দৃশ্যপটেই সলনি কৰি পেলালে।

এতিয়া আমাৰ নিজকে সুখি চাবৰ সময় আহি পৰিছে যে আমিও সময়ৰ বালিত খোজ এৰি যাবলৈ সক্ষম হম নে, যাক ভৱিষ্যত প্ৰজন্মই এনেদৰে স্বীকৃতি দিব আৰু সন্মান জনাব ?

আমাৰ কৰ্মক্ষেত্ৰলৈ আমিও নানা ভাৱে অতুলনীয় পৰিবৰ্তন আনিব পাৰো। মই কেৱল প্ৰযুক্তি, গৱেষণা, উন্নয়ন আদিৰ কথা কব খোজা নাই। মানৱ সম্পদৰ উন্নয়ন সাধন কৰাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ প্ৰত্যাহ্বান প্ৰতিৰোধ কৰালৈকে সকলো ক্ষেত্ৰতে আমি অভাৱনীয় সফলতা লাভ কৰিব পাৰো। কিন্তু তাৰ কাৰণে আমি নিজৰ জ্ঞান বৃদ্ধি কৰিবলৈ অহৰহ প্ৰস্তুত থাকিব লাগিব, নিজৰ ধ্যান- ধাৰণাক নিজেই প্ৰত্যাহ্বান জনাব লাগিব, আৰু বিভিন্ন জনৰ বিভিন্ন মত গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব লাগিব। অকল সেয়াই নহয়, আমাৰ দৈনন্দিন কৰ্মক্ষেত্ৰলৈ আমি সেই উৎসাহ আৰু উদ্দীপনা কঢ়িয়াই আনিব লাগিব যি উৎসাহ - উদ্দীপনাৰে আমি উৎসৱ - পাৰ্বনত ভাগ লওঁ।

শেষ কৰাৰ আগতে মই শ্ৰীঅৰবিন্দৰ এযাৰি বাণী সোঁৱৰিব খোজো - 'মানুহে কি কৰে তাত মহানতা নাই, কি কৰিব পাৰে তাতহে তেওঁৰ মহানতা (Man's greatness is not what he is, but in what he makes possible)."

স্বাক্ষৰ :-

(এন কে আগ্ৰৱাল)

আৱাসিক মুখ্য বিষয়া

ধৰাৰ পৰা বিশুদ্ধ পানী ক্ৰমাগত নোহোৱা হৈ আহিছে। আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰো প্ৰায় সকলো ৰাজ্যতে কম বেচি পৰিমাণে পানীৰ অভাৱ আছে। সেয়েহে এই দিশত সকলোৰে মাজত সজাগতা সৃষ্টিৰ উদ্দেশ্যেৰে অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে ২০১০ চনৰ পৰা জল সজাগতা সপ্তাহ উদযাপন কৰি আহিছে। জাতিসংঘৰ নিৰ্দেশনা মৰ্মে ২২ মাৰ্চ তাৰিখে বিশ্বজুৰি উদযাপন কৰা জল সজাগতা দিৱসৰ সৈতে সংগতি ৰাখি এইবছৰো ২২ মাৰ্চৰ পৰা ২৬ মাৰ্চ তাৰিখলৈ কোম্পানীটোৱে মুখ্য কাৰ্যালয়, মৰাণ আৰু মানাভূম তৈলক্ষেত্ৰত জল সজাগতা সপ্তাহ - ২০১১ উদযাপন কৰে। অনুষ্ঠানটিৰ মুখ্য উদ্দেশ্যে

গাড়ীৰে প্ৰচাৰ কাৰ্যসূচী, স্কুলীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত জল সংৰক্ষণ বিষয়ক ছবি অঁকা প্ৰতিযোগিতা, স্থানীয় মহিলাসকলৰ বাবে পানীৰ উচিত ব্যৱহাৰ আৰু সংৰক্ষণ বিষয়ক আলোচনা চক্ৰ / কৰ্মশালা, জল সংৰক্ষণ বিষয়ক শ্লোগান প্ৰতিযোগিতা, পানী সংৰক্ষণৰ সজাগতা সৃষ্টিৰ উদ্দেশ্যে ৰাজহুৱা স্থান পৰিদৰ্শন, স্মৃতিগ্ৰন্থ / হস্তপুস্তিকা প্ৰকাশ, বেনাৰৰ প্ৰদৰ্শন ইত্যাদি। অইল ইণ্ডিয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়, কেন্দ্ৰীয় বিদ্যালয়, চেইণ্ট জেভিয়াৰ্চ স্কুল আৰু দিল্লী পাব্লিক স্কুলৰ প্ৰায় হেজাৰজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে Save water save life (পানী বচাই জীৱন বচোৱা) শীৰ্ষক ঠাইতে ছবি অঁকা প্ৰতিযোগিতাত

শ্ৰীএন কে আগৱালে জল সংৰক্ষণ সপ্তাহৰ শুভাৰম্ভণি কৰিছে

বতি প্ৰজ্জ্বলন কৰিছে ডঃ দুলাল চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে

আগ্ৰহী মহিলা গ্ৰোতা / দৰ্শক

আছিল ক্ৰমাগত বৃদ্ধি পাই অহা পানীৰ অভাৱ, পানীৰ অপব্যয়ৰ বিষয় পৰিণতি আৰু পানীৰ যথাযথ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে জনসাধাৰণক সজাগ কৰি তোলা। প্ৰাকৃতিক আৰু শক্তি সম্পদৰ সংৰক্ষণ তথা পৰিবেশক সুৰক্ষা প্ৰদানৰ দিশত অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডৰ প্ৰচেষ্টা সৰ্বজনবিদিত আৰু এনেধৰণৰ প্ৰচেষ্টাৰ কাৰণে কোম্পানীটোৱে ৰাষ্ট্ৰীয় - আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰত বহুতো সন্মান আৰু স্বীকৃতি লাভ কৰি আহিছে।

২২ মাৰ্চত কোম্পানীৰ আৱাসিক মুখ্য বিষয়া শ্ৰীএন কে আগৱালে পতাকা উত্তোলনেৰে জল সজাগতা সপ্তাহ - ২০১১ৰ শুভাৰম্ভণি কৰাৰ পিচত অনুষ্ঠানত উপস্থিত থকা প্ৰায় ৩০০ব্যক্তিয়ে পানী সংৰক্ষণৰ শপত গ্ৰহণ কৰে। ইয়াৰ পিচত জল সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বাতৰি প্ৰচাৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে ১৫০ জন অংশ গ্ৰহণকাৰীয়ে চাইকেল ৰেলী কৰি চহৰখন পৰিভ্ৰমণ কৰে। ২৩ মাৰ্চ তাৰিখে পাব্লিক হেল্থ বিভাগত জল সংৰক্ষণৰ ওপৰত এখনি কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। একে ধৰণৰ অনুষ্ঠান মৰাণ আৰু মানাভূমতো আয়োজন কৰা হয়।

এই উপলক্ষে আয়োজিত অন্যান্য কাৰ্যসূচীৰ ভিতৰত আছিল

ভাগ লৈছিল। এই উদ্দেশ্যে কৰ্মচাৰীসকলৰ মাজত শ্লোগান লিখন প্ৰতিযোগিতাৰো আয়োজন কৰা হৈছিল। ক্ষেত্ৰ অভিযান্ত্ৰিক আৰু অসামৰিক অভিযান্ত্ৰিক বিভাগৰ যুটীয়া দলে Stop the Drop শীৰ্ষক অভিযানৰ অন্তৰ্গত আৱাসিক অঞ্চলৰ বাসিন্দাসকলৰ ঘৰে ঘৰে গৈ পানী সংৰক্ষণৰ অতীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বাতৰি প্ৰচাৰ কৰাৰ লগতে সেই সম্পৰ্কীয় হাতপুথিও বিতৰণ কৰে।

২৫ মাৰ্চ তাৰিখে দুলীয়াজান চহৰৰ মহিলাসকলৰ বাবে দুলীয়াজান ক্লাব প্ৰেক্ষাগৃহত উপৰোক্ত বিষয়ত এখন চেমিনাৰৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰিবেশ বিজ্ঞান বিভাগৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত মুৰব্বী প্ৰাধ্যাপক ডঃ দুলাল চন্দ্ৰ গোস্বামী আৰু গুৱাহাটীস্থ National Institute of Hydrologyৰ বানপানী প্ৰবন্ধন বিষয়ক অধ্যয়ন বিভাগৰ মুৰব্বী শ্ৰী বি চি পাটোৱাৰীয়ে উক্ত কাৰ্যসূচীত বিশিষ্ট অতিথি আৰু বিশিষ্ট বক্তা ৰূপে যোগদান কৰি উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ জলীয় পৰিস্থিতি, জলবায়ু পৰিবৰ্তন, গোলকীয় উষ্ণতা ইত্যাদিৰ সম্পৰ্কত নানান তথ্য দাঙি ধৰাৰ লগতে জল সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত পৰিয়ালৰ মহিলাসকলে লব পৰা ব্যৱস্থাৰ বিষয়েও সুন্দৰ কৈ দাঙি ধৰে।

৪ মাৰ্চ, ২০১১ তাৰিখে Department of Public Enterprise(DPE)ৰ সচিব শ্ৰীভাস্কৰ চেটাৰ্জীয়ে অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড পৰিভ্ৰমণ কৰে। ভ্ৰমণ কালত তেখেতৰ ওচৰত অইল ইণ্ডিয়াৰ প্ৰধান কাৰ্যাবলী আৰু সমাজ কল্যাণ আঁচনিসমূহৰ সন্দৰ্ভত বিস্তাৰিত তথ্য দাঙি ধৰা হয়। ৫ মাৰ্চ তাৰিখে তেখেতে প্ৰজেক্ট ৰূপান্তৰৰ অন্তৰ্গৰ বিকাশ কেন্দ্ৰ (Growth Centre) ভ্ৰমণ কৰি অইল ইণ্ডিয়াই স্বনিয়োজনৰ দিশত গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাবলীৰ সন্দৰ্ভত সন্তুষ্টি প্ৰকাশ কৰে। নিজ কৰ্মক্ষেত্ৰত অইল ইণ্ডিয়াৰ সন্তোষজনক অগ্ৰগতি, বাণিজ্য আৰু প্ৰযুক্তি ক্ষেত্ৰত বিকাশ আদি বিষয়তো তেখেতে অইল ইণ্ডিয়ালৈ উচ্চ প্ৰশংসা আগবঢ়ায়।

শ্ৰীবি এন তালুকদাৰ, শ্ৰীভাস্কৰ চেটাৰ্জী, শ্ৰীনূপেন ডেবালী আৰু শ্ৰী কে কে নাথ (বাও ফালৰ পৰা)

এই সংখ্যাৰ বাতৰি

ৰাজহুৱা খণ্ড দিৱস, ২০১১

SCOPE ৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি ২০১০ চনৰ পৰা ১০ এপ্ৰিল তাৰিখটোক অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডে ৰাজহুৱা খণ্ড দিৱস হিচাবে উদ্‌যাপন কৰি আহিছে। বৰ্তমান সময়ত ভাৰতবৰ্ষৰ বাণিজ্যক্ষেত্ৰত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ

মুখ্য আৱাসিক বিষয়াৰ ভাষণ

উইপচৰ কোৰাচ

অৱদানৰ কথা সকলোৱে একমুখে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। সম্প্ৰতি দেশত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠানসমূহে চৰকাৰী খণ্ডৰ দৰেই দেশৰ অৰ্থনীতিৰ উত্থান আৰু বিকাশলৈ বিপুল বৰঙণি যোগাই আহিছে। ৰাজহুৱা খণ্ডৰ এই বৰঙণিৰ প্ৰতি যথাযথ স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিবলৈ আৰু জনসাধাৰণক এই বিষয়ে অৱগত কৰাবলৈ, ৰাজহুৱা খণ্ডৰ প্ৰতিষ্ঠানৰ উৰ্ধ্বতন গোট SCOPEএ ১০ এপ্ৰিল তাৰিখটোক ৰাজহুৱা খণ্ড দিৱস ৰূপে ঘোষণা কৰিছে।

এই উপলক্ষে ১০ এপ্ৰিল, ২০১১ তাৰিখে অইল ইণ্ডিয়াই দিনজোৰা কাৰ্যসূচীৰ আয়োজন কৰে। দিনৰ ১০ বজাৰ পৰা অইল ইণ্ডিয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহত অনুষ্ঠানটিৰ শুভাৰম্ভণি কৰি দিয়া বক্তব্যত আৱাসিক মুখ্য বিষয়া শ্ৰী এন কে আগৱালে ভাৰতবৰ্ষত ৰাজহুৱা খণ্ডৰ কৰ্মৰাজি আৰু দেশৰ অৰ্থনীতিলৈ ৰাজহুৱা খণ্ডই আগবঢ়োৱা অৰিহণাৰ বিষয়ে কয়।

অনুষ্ঠানৰ নিৰ্দিষ্ট বক্তা ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ ৰীডাৰ ড০ আল্লনা বুঢ়াগোঁহায়ে ভাৰতৰ উদ্যোগ খণ্ডত মহিলাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কীয় বক্তৃতাৰ প্ৰসঙ্গত বৰ্তমানেও নাৰীসকলৰ সামাজিক স্থিতি সম্পৰ্কে ভালেখিনি তথ্য দাঙি ধৰে।

ৰাজহুৱা খণ্ড দিৱস উপলক্ষে আয়োজন কৰা আন কাৰ্যসূচীৰ ভিতৰত আছিল কোম্পানীৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ মাজত কাগজৰ কোলাজ (Paper

Collage) প্ৰস্তুত কৰা প্ৰতিযোগিতা আৰু কুইজ। কাগজৰ কোলাজ প্ৰস্তুতিকৰণ প্ৰতিযোগিতা প্ৰথমবাৰলৈ কোম্পানীত অনুষ্ঠিত কৰা হল যত নিৰ্বাচিত বিষয় আছিল “মোৰ জীৱনত অইল”। অংশ গ্ৰহণকাৰী প্ৰতিযোগীসকলৰ মাজত প্ৰতিযোগিতাটিৰ বিষয়ত যথেষ্ট উৎসাহ দেখিবলৈ পোৱা গৈছিল আৰু তেওঁলোকে নিজ নিজ ধাৰণাক কটা - চিঙা কৰা কাগজৰ মাধ্যমত প্ৰকাশ কৰিবলৈ আন্তৰিকতাৰে চেষ্টা কৰিছিল।

অনুষ্ঠানৰ সকলোতকৈ আকৰ্ষণীয় কাৰ্যসূচী আছিল কুইজ। প্ৰাথমিক বাহুনিৰ মাধ্যমত ছটা দল নিৰ্বাচিত কৰা হৈছিল। খ্যাতিসম্পন্ন কুইজ মাষ্টাৰ

ড০ আল্লনা বুঢ়াগোঁহাই

কুইজ

ৱনকিত’ ৱেইংকেনৰ সফল পৰিচালনাত ৰাজহুৱাখণ্ড কুইজ প্ৰতিযোগিতাখনি অতি উপভোগ্য আৰু তথ্যসমৃদ্ধ হৈছিল।

উইপচ - অইল ছেলৰ সদস্যসকলে অনুষ্ঠানৰ আৰম্ভণিতে কোৰাচ পৰিবেশন কৰে।

সন্মান

সুৰক্ষা প্ৰবন্ধনৰ ক্ষেত্ৰত দেখুৱা অসাধাৰণ কৰ্মক্ষতাৰ কাৰণে গ্ৰীণটেক ফাউণ্ডেচনৰ ২০১১ বৰ্ষৰ সোণৰ পদকৰ শিতানত অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেডক বিজয়ী ঘোষণা কৰা হৈছে।

‘ৰূপান্তৰে’ অনা ৰূপান্তৰৰ কাহিনী

(নয়না মধু দত্তৰ মূল লিখনিৰ ওপৰত ভেজা দি)

সোণৰ কণী পৰা হাঁহজনীৰ কাহিনীটো এতিয়া আৰু ঠিকৰ ৰূপকথা হৈ থকা নাই। সঁচাই হাঁহে এতিয়া সোণৰ দৰে মূল্যবান কণী পাৰে-অন্ততঃ প্ৰগতি, জেউতি, উৰলি আদি আত্মসহায়ক গোটৰ সদস্যবোৰৰ কাৰণে এয়া সঁচা কাহিনী। প্ৰগতি, পুতলি, অমিয়া, বিনুমাইতে এতিয়া হাঁহ বিক্ৰী কৰি, হাঁহৰ কণী বিক্ৰী কৰি স্বাৱলম্বী হৈছে আৰু নিজৰ নিজৰ পৰিয়ালক ভালেখিনি আৰ্থিক সকাহ দিব পাৰিছে।

এয়া হৈছে অইল আৰু এছ আই আৰ ডিয়ে যুটীয়া কৈ চলাই থকা ‘ৰূপান্তৰ প্ৰজেক্ট’ৰ অধীনত কাম কৰি আত্মসংস্থাপনৰ বাট বিচাৰি পোৱা ডিগবৈ চহৰৰ সমীপবৰ্তী বালিজান অঞ্চলৰ কেইটামান আত্মসহায়ক গোটৰ কাহিনী। ৰূপান্তৰৰ হিতাধিকাৰী কেইজনমানৰ সৈতে ভাৱ বিনিময় কৰিবলৈ, ‘ৰূপান্তৰে’ তেওঁলোকৰ জীৱনলৈ ৰূপান্তৰ আনিব পাৰিছেনে নাই তাৰ বাতৰি লবলৈ আৰু প্ৰকল্পটোৰ ভৱিষ্যত সম্পৰ্কত এখন ছবি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ আমাৰ জনসম্পৰ্ক আৰু নিগমিত সংযোগ বিভাগৰ কেইজনমান বিষয়া অঞ্চলটোলৈ গৈছিল। এই উপলক্ষে আয়োজন কৰা অনুষ্ঠপীয়া সভাখনত ভাগ লবলৈ বিভিন্ন আত্মসহায়ক গোটৰ প্ৰায় ২৫গৰাকী সদস্য আহিছিল - তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতা, উপলব্ধি আৰু আত্মসন্তুষ্টিৰ ভাগ সকলোকে দিবলৈ। প্ৰাথমিক চিনাকি পৰ্বৰ পাচত আৰম্ভ হৈছিল সাধাৰণ গৃহিণীৰ জীৱনৰ পৰা ব্যৱসায়ী মহিলাৰ মৰ্যদা লাভ কৰালৈকে তেওঁলোকৰ বৰ্ণিত যাত্ৰাৰ কাহিনী। সাধাৰণ গৃহিণী হিচাবে স্বামীৰ / পৰিয়ালৰ উপাৰ্জনৰে সীমিত পৰিসৰত নিস্তৰঙ্গ জীৱন যাপন কৰি থকা সময়তে তেওঁলোকে ১০- ১২ জনীয়া আত্মসহায়ক গোট খুলি সৰুসুৰা ব্যৱসায় কৰি আছিল। তেনেতে এদিন প্ৰজেক্ট ৰূপান্তৰে গাঁৱে গাঁৱে আৰম্ভ কৰা আত্মসংস্থাপনৰ আঁচনিসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰি তেওঁলোক আগ্ৰহী হৈ উঠিল আৰু অইল - এছ আই আৰ ডিৰ বিষয়াবৰ্গক লগ ধৰিলে। ৰূপান্তৰৰ বিভিন্ন আঁচনিৰ বিষয়ে তেওঁলোকক বুজাই কোৱা হ'ল, তেওঁলোকে মনযোগেৰে শুনিলে আৰু অৱশেষত হাঁহ পালনৰ আঁচনিখন গ্ৰহণ কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিলে।

সেইমতে তেওঁলোকক চাৰা চাম্বেলী হাঁহৰ পোৱালী দিয়া হ'ল। মূলতঃ কেৰালা ৰাজ্যৰ এইবিধ হাঁহৰ প্ৰতিটোৱে দিনে প্ৰায় ৫-৬ টা কৈ কণী পাৰে। অসমৰ জলবায়ুত ইহঁত সহজে মিলিব পাৰে কাৰণে বিশেষ ধৰণৰ আপদাল কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। অসমৰ গাঁৱলীয়া সমাজত প্ৰতিখন ঘৰতে হাঁহ পালন কৰে। হাঁহ পালনৰ পদ্ধতিৰ সৈতে গাঁৱলীয়া মহিলাসকল ভালদৰে পৰিচিত আৰু সেয়ে এই মহিলাসকলেও ব্যৱসায়িক ভিত্তিত হাঁহ পালন কৰিব

বিচাৰিলে। চাৰা চাম্বেলী হাঁহৰ কণী সুদূৰ কেৰালাৰ পৰা আনি টিপলিঙত থকা বিকাশ কেন্দ্ৰ (Growth Centre)ত কাৰিকৰী পদ্ধতিৰে উমনি দিয়া হয় আৰু তাৰ পৰা ওলোৱা পোৱালী বিভিন্ন আত্মসহায়ক গোটৰ মাজত বিতৰণ কৰা হয়। কণীৰ লগে লগে উপযুক্ত বয়সত হাঁহবোৰকো বজাৰত বিক্ৰী কৰি গোটবোৰে

মাহিলি প্ৰায় ৩০০০-৩৫০০ টকা উপাৰ্জন কৰিব পাৰে।

প্ৰতিটো গোটকে বিনামূলীয়াকৈ ৩০০-৪০০ হাঁহ দিয়াৰ পিচত সদস্যসকলক সিহঁতৰ প্ৰাথমিক পালন বিধি অৰ্থাৎ খোৱাবোৱা, থকাৰ বন্দোবস্ত, স্বাস্থ্য ইত্যাদিৰ সম্পৰ্কত বুজাই দিয়া হয়। প্ৰথম অৱস্থাত খাদ্য কিনিবলৈ আৰু গৰাল সাজিবলৈ ৰূপান্তৰৰ ফালৰ পৰা গোটসমূহক কিছু ধন দিয়া হয়। যথাসময়ত ব্যৱসায়টোৱে ঠন ধৰি উঠে, গোটবোৰে লাভৰ মুখ দেখিবলৈ আৰম্ভ কৰে আৰু নিজৰ ব্যৱসায়ৰ খৰচ নিজে বহন কৰিব পৰা হয়গৈ। ব্যৱসায়ত খটোৱাবলৈ ৰূপান্তৰৰ পৃষ্ঠপোষকতা তেওঁলোকে বেংকৰ পৰা চাবচিটাইজন্ড হাৰত ঋণো পালে। আৰু এদিন সগৌৰৱে বেংকৰ ঋণ ঘূৰাই দিব পৰাকৈ সৱল অৱস্থা এটাত তেওঁলোক উপনীত হ'ল।

এতিয়া প্ৰগতি, পুতলি, অমিয়া, বিনুমাইতে পৰিয়ালৰ ভৰণপোষণলৈ দি অহা অৰিহণাৰ বাবে গৰ্ব কৰিব পৰাৰ লগতে মূৰ তুলি ফুৰিব পাৰে যে মহিলা উদ্যোগী (lady entrepreneurs) বুলি সমাজত তেওঁলোকৰ নিজা চিনাকি আৰু স্থান আছে। এতিয়া তেওঁলোক আত্মবিশ্বাসী, অৰ্থনৈতিকভাৱে সবল আৰু স্বাধীন; কিন্তু পত্নী, মাতৃ বা এটা পৰিয়ালৰ বোৱাৰী হিচাবে থকা দায়িত্বৰ প্ৰতি সদায় সচেতন আৰু কৰ্তব্যপৰায়ণ। পৰম আত্মবিশ্বাসেৰে বিনুমাই কলে - ‘নিজে নিজৰ ওপৰত থিয় দিয়াৰ বিশ্বাসেৰে ৰূপান্তৰ প্ৰজেক্টে আমাৰ উন্নয়নৰ পথ মুকলি কৰিছে।’ প্ৰতিগৰাকী সদস্যৰে মুখমণ্ডল আৰু আচৰণত একেই আত্মবিশ্বাস আৰু আনন্দৰ জিলিকণি আমাৰ ভ্ৰমণকাৰী দলে দেখা পালে।

অইলৰ অপাৰেচনেল এৰিয়াৰ গাঁৱে গাঁৱে সিঁচৰতি হৈ থকা হাজাৰ জনী প্ৰগতি, পুতলী, বিনুমাইতলৈ অৰ্থনৈতিক সবলতা আৰু স্বাধীনতা আনিবৰ কাৰণে, শিক্ষিত - অধশিক্ষিত নিবনুৱাচামৰ মাজৰ পৰা চাকৰিমুখী প্ৰৱৰ্ততা নাইকিয়া কৰি নিজৰ পৰিশ্ৰম, দৃঢ়তা আৰু সততাৰ মাধ্যমত গঢ়ি তুলিব পৰা স্থনিয়োজনৰ বাট দেখুৱাবৰ কাৰণে অইল ইণ্ডিয়াৰ আৰ্থিক সহযোগিতাৰে ৰাজ্যিক গ্ৰামোন্নয়ন সন্থা (SIRD)য়ে ২০০৩ চনৰ পৰা এই অভিযান চলাই আছে আৰু হাজাৰ হাজাৰ লোকক আৰ্থিক স্বাৱলম্বিতাৰ লগে লগে মানসিক সবলতা প্ৰদান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

বিগত বছৰ সমূহৰ দৰে এইবাৰো কোম্পানীৰ নিজস্ব শিক্ষানুষ্ঠান অইল ইণ্ডিয়া উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ অনুষ্ঠিত হৈ যায়। উদ্বোধনী অনুষ্ঠানত মুখ্য অতিথি হিচাপে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় খ্যাতিসম্পন্ন টেবুল টেনিছ খেলুৱৈ শ্ৰীঅৰুণ

সপ্তাহঘোৰা পৰিশ্ৰমৰ অন্তত ২৫ এপ্ৰিল ২০১১ তাৰিখে বাৰ্ষিক বিদ্যালয় সপ্তাহৰ সামৰণি তথা বটী বিতৰণী অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত হয়। অনুষ্ঠানত 'অনুৰাধাৰ দেশ' নামৰ উপন্যাসখনৰ জৰিয়তে অসমৰ মানুহৰ হৃদয়ত

অৰুণজ্যোতি বৰুৱাৰ বিদ্যালয় সপ্তাহ পতাকা উত্তোলন।

শ্ৰীমতী বৰুৱা আগবৰালে মঞ্জৰী উন্মোচন কৰিছে

জ্যোতি বৰুৱা উপস্থিত থাকি ছাত্র - ছাত্রী সকলক উৎসাহিত কৰাৰ লগতে জীৱনত অগ্রগতি লাভ কৰিবলৈ কঠোৰ সাধনা কৰাৰ কথা উল্লেখ কৰে। বিশিষ্ট ক্ৰীড়াবিদজনে ছাত্র - ছাত্রী সকলক খেলাধুলা নাচ-গানৰ লগতে প্ৰচুৰ অধ্যয়নৰ যোগেদি জ্ঞানৰ ভাণ্ডাৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ পৰামৰ্শ দিয়ে।

আনহাতে উদ্বোধনী অনুষ্ঠানৰ পিছত সপ্তাহঘোৰা কৰ্যসূচীৰে বিদ্যালয়খনৰ সমূহ ছাত্র-ছাত্রী আৰু শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী নৃত্য, গীত, কবিতা আবৃত্তি, কুইজ, নাটক, একক অভিনয়, তৰ্ক, আকস্মিক বক্তৃতা আদি বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতাত ব্যস্ত হৈ পাৰে আৰু ছাত্র - ছাত্রী সকলেও বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত নিজৰ প্ৰতিভা আৰু দক্ষতা প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ সুযোগ লাভ কৰে।

ভাষণবত শ্ৰীফণীন্দ্র কুমাৰ দেৱচৌধুৰী

ছাত্রীদলৰ পৰিবেশন

দুলীয়াজান ক্লাবৰ কাৰ্যকলাপ

দুলীয়াজান ক্লাবৰ বাৰ্ষিক সাধাৰণ সভা

বেচবল প্ৰশিক্ষণ শিবিৰৰ আৰম্ভণি

PSPBফুটবল টুৰ্ণামেণ্টৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰম

২০ মাৰ্চ, ২০১১ - PSPBফুটবল টুৰ্ণামেণ্টৰ আৰম্ভণি অনুষ্ঠানৰ সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰমত দুলীয়াজান ক্লাব মিউজিক একাডেমী দলৰ অংশগ্ৰহণ।

২৬ মাৰ্চ, ২০১১ - দুলীয়াজান ক্লাবৰ নাগাৰা আৰু ঢোল বাদক দলৰ আউনীআঁটি সত্ৰত পৰিবেশন।

২৭ মাৰ্চ, ২০১১ - বেচবল প্ৰশিক্ষণ শিবিৰৰ আৰম্ভণি।

২০ এপ্ৰিল, ২০১১ - দুলীয়াজান ক্লাবৰ বাৰ্ষিক সাধাৰণ সভা

২৫ এপ্ৰিল, ২০১১ - দুলীয়াজান ক্লাবৰ দ্বিবাৰ্ষিক সাধাৰণ নিৰ্বাচন। ক্লাবৰ কাৰ্যবাহী সমিতিৰ সাধাৰণ সম্পাদক আৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক পদৰ বাহিৰে বাকী পদসমূহৰ বাবে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত নহয়। নতুন (২০১১ -২০১৩) সমিতিখন তলত দিয়া ধৰণে গঠিত হয়।

সাধাৰণ সম্পাদক - ফণীধৰ গগৈ, ক্ৰীড়া সম্পাদক - দেবু বিশ্বাস, ধনভৰালী - বৰুণ মহন্ত, সাংস্কৃতিক সম্পাদক - স্বপন সোনোৱাল, সাহিত্য সম্পাদক - ড০ অজিত শইকীয়া, বিনোদন সম্পাদক - পৰেশ গগৈ। কাৰ্যবাহী সদস্য - কৌশিক কান্তি চৌধুৰী, চন্দন বুঢ়াগোঁহাই, শৰৎ সিংহ, কুলধৰ বৰগোঁহাই আৰু সঞ্জয় বৰুৱা।

অইল ইণ্ডিয়াৰ প্ৰাক্তন সমূহ মহাপ্ৰবন্ধক আৰু ডাইৰেক্টৰ (অপাৰেচনচ), সৰবৰহী ব্যক্তি নলিনী চৰণ বৈশ্যই চলিত বৰ্ষৰ ১ এপ্ৰিল তাৰিখে অপ্ৰত্যাশিত ভাৱে পৰলোক গমন কৰে। তেখেতৰ আত্মাৰ সদগতি কামনা কৰি অইল নিউজে গীতিকবি পাৰ্বতী প্ৰসাদ বৰুৱাৰ জ্যেষ্ঠা কন্যা শ্ৰীযুতা শান্তিনা বৰুৱাই স্বৰ্গীয় বৈশ্যৰ বিয়োগত লিখা কবিতাটি প্ৰকাশ কৰিছে।

জীৱন যেতিয়া শুক্ল হ'ব

আকাশ ধিয়াই তেওঁ যেন কব -

“কোনো খেদ নাই” -

জীৱনৰ সীমাৰ মাজতে

অসীমৰ অনুভৱ।

শ্বাসৰ মাজেৰে প্ৰকৃতিৰ সুবাস মোৰ

অন্তৰত বিমাপি বিমাপি ৰ'ল।

“মেলা চকুজুৰি পূৰ” কৰি,

বিশ্বক মৰমৰ পাশজৰীৰে বান্ধি

মোৰ পৃথিৱীৰ বিনন্দীমাক

হেঁপাহ ভৰাই উপভোগ কৰিলোঁ।”

জীৱনক পৰিপূৰ্ণভাৱে উপভোগ কৰা

এজন মানুহ -

অন্তৰৰ অন্তঃস্থলীলৈকে পৰশিব পৰা

এটি সুন্দৰ আত্মা, এটি সুন্দৰ মন।

“কুকুৰ শৃগাল গৰ্ভভৰো আত্মাৰাম”

সকলোকে মৰমৰে আঁকোৱালি ল'ব পৰা

এখনি বিৰাট হৃদয় -

এখনি সংবেদনশীল হৃদয়।

মৰম, মৰম, - পৃথিৱীক কেৱল মাথোঁ

মৰম বিলাৰ জনা এইজন মানুহ,

অখচ নিঃসঙ্গ তেওঁৰ হৃদয়।

সেই নিঃসঙ্গতাক আৱৰি

বিশ্বৰ আত্মাক প্ৰাণৰ অনুভৱে

হৃদয়ত বিলীন কৰিব পৰা

মহান তেওঁৰ আত্মিক হৃদয়।

আজি সভাষৰৰ পৰিপূৰ্ণতাৰ মাজতো

এটি নীৰৱ নিশ্চুপ শূণ্যতা।

বিষয়তাই আৱৰিধৰা এই সন্ধিয়া,

যেন জনমানসৰ প্ৰাণবিন্দু

হঠাতে হেৰাই গল।

হেৰাই গল - কাৰোবাৰ

উদাত্ত কণ্ঠৰ সৰৱ ব্যঞ্জনাই

মন্ত্ৰমুগ্ধ কৰি ৰখা সেই মৌন মিঠা

পৰিৱেশ।

তোমাৰ শায়েৰী, তোমাৰ কবিতাৰ স্মৃতিয়ে

বেদনাময় কৰি তোলা আমাৰ বৰ্তমান।

বন্ধু, - আজি চিৰবিদায়ৰ নীৰৱক্ষণত

বেদনাত, মৌন মূক বিপন্ন আমাৰ

শত হৃদয়।

যাচিলো প্ৰাৰ্থনা - চিৰসুন্দৰৰ

শান্ত শীতল চৰণ তলত

তোমাৰ হৃদয়ভৰা মৰমৰ

পূৰ্ণতা প্ৰাপ্তি হওক।

আনন্দময়ৰ আনন্দপ্ৰবাহত

উটি যাওক তোমাৰ

অবাক্ত বেদনা।

সেই আনন্দসাগৰত অৱগাহন কৰি

তুমি পূৰ্ণ হোৱা,

তুমি পৰিতৃপ্ত হোৱা।

তুমি পূৰ্ণ পৰিতৃপ্ত হোৱা।

৬ জানুৱাৰী ২০১১ তাৰিখৰ দিনটো হল আমাৰ বাবে এক পাহৰিব নোৱাৰা দিন। আমাৰ বিদ্যালয় অইল ইণ্ডিয়া হায়াৰ ছেকেণ্ডেৰী স্কুলৰ পৰা আমি প্ৰায় ৩০ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী এই দিনটোতে বহু চৰ্চিত বৰ্ষাৰণ্য দিহিং - পাটকাই অভয়াৰণ্যলৈ গৈছিলো। আমাৰ লগত আমাৰ বিদ্যালয়ৰ উপাধ্যক্ষা ইৰাণী ভৰালী বাইদেউ আৰু শিক্ষয়িত্ৰী ৰীণা দে, অ'লগা গগৈ, শিক্ষক ড০ অজিৎ শইকীয়া, ড০ নৱজ্যোতি দাস, বেদান্ত প্ৰসাদ বৰুৱা, পদ্ম দোলাকাষৰীয়া ছাৰ গৈছিল।

বহু বছৰৰ পৰা আমি বৰ্ষাৰণ্যৰ বিষয়ে শুনি আছিলো। আনকি আমাৰ বিদ্যালয়ৰ Eco - Club ৰ বাবে বেদান্ত প্ৰসাদ বৰুৱা ছাৰৰ অনুৰোধত মই আৰু মোৰ সহপাঠী শৈজাৰাণী শইকীয়াই বৰ্ষাৰণ্য সম্পৰ্কে এক প্ৰকল্পও হাতত লৈছিলো। প্ৰকল্পৰ বাবে বৰ্ষাৰণ্যৰ বিষয়ে কিতাপ পঢ়ি বহুতো কথা জানিব পাৰিছিলো যদিও নিজে চাই শিকিব পৰা নাছিলো। আমাৰ স্কুলতো প্ৰায়ে বৰ্ষাৰণ্য আৰু ইয়াত থকা গছ-গছনি, জীৱ-জন্তুৰ সম্পৰ্কে চৰ্চা হৈ থাকে। সেয়ে আমাক বৰ্ষাৰণ্যৰ বিষয়ে অধিক জ্ঞান দিবলৈ এই শিক্ষামূলক ভ্ৰমণ আয়োজন কৰা হৈছিল।

দিহিং - পাটকাই অভয়াৰণ্যত সোমোৱাৰ পাচত আমি বাছৰ পৰা নামি খোজ-কাঢ়ি অভয়াৰণ্যখনৰ সৌন্দৰ্য্য উপভোগ কৰিছিলো। লগতে ছাৰ-বাইদেউ সকলে অৰণ্যখনৰ বিষয়ে বহুতো কথা কৈ গৈছিল। বৰ্ষাৰণ্য সমূহত বাৰ্ষিক বৃষ্টিপাতৰ পৰিমাণ ৮০ ইঞ্চিতকৈ বেছি আৰু ইয়াৰ বাতাবৰণ সেমেকা হয়। এই বৰ্ষাৰণ্যখনত সোমাই আমি সকলোৱে ইয়াৰ সেমেকা আৰু চোঁচা বাতাবৰণ অনুভৱ কৰিছিলো। তদুপৰি আন বৰ্ষাৰণ্যৰ দৰে ইয়াৰো গছ-গছনি সমূহ চাৰিটা স্তৰ যেনে Emergent Layer বা শীৰ্ষস্তৰ, Canopy Layer বা মধ্যস্তৰ, Understory Layer বা নিম্নস্তৰ আৰু Herb Layer বা ভূমি সংলগ্ন স্তৰত বিভক্ত। আমাক ছাৰসকলে কোন জোপা কি স্তৰৰ গছ বুজাই দিছিল।

১১৫ৰ পৰা ১৬৯ ফুট ওখ গছসমূহ শীৰ্ষস্তৰৰ আৰু ৬৫ৰপৰা ১০০ ফুট পৰ্য্যন্ত ওখ গছবোৰ মধ্যস্তৰৰ গছ। এই দুই স্তৰৰ বৃক্ষই সাধাৰণতে অৰণ্যৰ বেছিভাগ অঞ্চল ছাতিৰ দৰে ঢাকি ৰাখে। কিছুমান সৰু গছ যিবোৰৰ উচ্চতা ১৫ ৰ পৰা ২০ ফুট, তেনে গছসমূহ মধ্যস্তৰৰ আৰু ঢেকীয়া জাতীয় উদ্ভিদ, গুল্ম জাতীয় উদ্ভিদ আদি ভূমি সংলগ্ন স্তৰৰ গছ - গছনি। বিভিন্ন গছ-গছনিৰ লগতে এই অভয়াৰণ্যখন বিভিন্ন জীৱ-জন্তুৰো বাসস্থান। ইয়াৰ পোৱা বিভিন্ন জীৱ-জন্তুৰ ভিতৰত হলৌ বান্দৰ (Hoolock Gibbon) অন্যতম। এই হলৌ ভাৰতবৰ্ষত পোৱা একমাত্ৰ বনমানুহ বা Ape ৰ প্ৰজাতি যাক লৈ আমি গৌৰৱ কৰিব পাৰো।

আমি বিভিন্ন ধৰণৰ গছ-গছনি চাই আৰু দৰকাৰী যেন লাগিলে এখিলা - দুখিলা গছৰ পাত গোটেই অভয়াৰণ্যৰ মাজেৰে নিশব্দে গৈ আছিলো। আমি কোনেও বেছি মাত বোল কৰা নাছিলো, কিয়নো অভয়াৰণ্যত বাঘ আদি জন্তুৰো ভয় আছিল। মই আৰু মোৰ বন্ধু শৈজাৰাণী যেতিয়া ভয়ে-ভয়ে গৈ আছিলো বেদান্ত ছাৰে আমাক হোঁৱাবলৈ কৈছিল - “তইতৰ নিচিনা খীন ছোৱালীক বাঘে নাখায়, বাঘৰ খাবলৈ মন গলে মোকে খাব।” ছাৰৰ কথাষাৰ শুনি আমি নাহাঁহি থাকিব নোৱাৰিলো।

সকলোবোৰ চাই-চিতি আমি দিহিং - পাটকাইৰ পৰা বিদায় ললো। ঘূৰি আহোঁতে আমি বাছত গান-গাই আনন্দ কৰি আহিছিলো।

দিহিং - পাটকাইলৈ কৰা ভ্ৰমণ সচাকৈ এটা মধুৰ স্মৃতি কিয়নো দিহিং-পাটকাই হল এখন সুসমৃদ্ধ বৰ্ষাৰণ্য। কিন্তু মানুহৰ কু-কাৰ্য্যৰ ফলত এই বৰ্ষাৰণ্য আৰু ইয়াৰ জীৱ-জন্তু সমূহ আজি বিপন্নৰ পথত। সেয়ে ইয়াক আমি সংৰক্ষণ কৰা উচিত। সাধাৰণ ব্যক্তি হোৱা হেতুকে আমি বিশেষ একো কৰিব নোৱাৰিলেও আমাৰ মাজত বৰ্ষাৰণ্যৰ সম্পৰ্কে সচেতনতা বৃদ্ধি কৰি অৰণ্যৰাজিক সংৰক্ষণ কৰিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে।

তৰা

- ভাস্কৰ জ্যোতি বড়া,

অইল উঃ মাঃ স্কুল

আকাশত তৰাবোৰ ইমান ধুনীয়া

জিলমিল কৰি থাকে সদায় সন্ধিয়া।

দেখিলেই মন যায় লৈ আনিবলৈ,

ইমান দূৰত থাকে আনো কেনেকৈ?

ককাই কৈছিল মানুহ মৰিলে হেনো

আকাশত তৰা হৈ থাকে।

সেই কথা মই বুজিব নোৱাৰো

সাঁথৰ সাঁথৰ যেন লাগে।

ভূমিকম্প

-দীপজ্যোতি শৰ্মা,

অইল উঃ মাঃ স্কুল

অ মা কোৱাচোন

কোন আহিছে,

ঘৰ-দুৱাৰ সকলো যে

ভাঙি পৰিছে।

চোৱাচোন চৰাইবোৰ

চিঞৰি আছে,

মোক আহি লোৱাই

ভয় লাগিছে।

অভিনন্দন

দুলীয়াজান ৰাগনিক্কন সংগীত বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰী

শ্ৰীমতী প্ৰাৰ্থনা দুৱৰাই ২০১০ বৰ্ষৰ বাবে দিল্লীস্থ CCRT

(Centre for Cultural Resources and Training, New Delhi)

য়ে অনুষ্ঠিত কৰা সত্ৰীয়া নৃত্যৰ পৰীক্ষাত অনিতা তামূলীৰ

তত্ত্বাবধানত অৱতীৰ্ণ হৈ সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈছে। পবিত্ৰ চেতিয়াৰ তত্ত্বাবধানত

২০০৯ চনত ভৰত নৃত্যৰ বিশাৰদ পৰীক্ষাতো সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হোৱা প্ৰাৰ্থনাই

বৰ্তমান ৰাগনিক্কন সংগীত বিদ্যালয়তে তবলা আৰু আবৃত্তিৰ প্ৰশিক্ষণ লৈ

আছে। দুলীয়াজান চেইণ্ট জেভিয়াৰ্চ স্কুলৰ নৱম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰী প্ৰাৰ্থনা চেতাৰ

বিশাৰদ ৰীমা দুৱৰা আৰু অইল ইণ্ডিয়াৰ উৎপাদন(তেল) বিভাগৰ কৰ্মচাৰী

দিস্ত দুৱৰাৰ কনিষ্ঠ কন্যা।

আমি সৰুতে শুনিছিলো ‘সাৱধানীৰ মৰণ নাই’। অৰ্থাৎ আমি সাৱধান হৈ থাকিলে বহু বিপদৰ পৰা ৰক্ষা পাব পাৰি। কিন্তু অতি দুখৰ কথা আমাৰ নগণ্য সংখ্যকেহে এই বাণীক গুৰুত্ব দিওঁ। মহৎলোকৰ বাণীয়ে আপোনাক ব্যক্তিগত বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰে কিন্তু উপৰোক্ত বাণীয়ে আপোনাক জীৱনৰ বহু বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰে।

সতৰ্কতা বিষয়টো বৰ্তমান আমাৰ ব্যক্তিগত তথা সমাজ ব্যৱস্থাত বহু গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰিছে জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে বিষয়টোৰ ওপৰত চৰকাৰে অধিক গুৰুত্ব আৰুপ কৰা দেখা গৈছে। বৰ্তমান প্ৰত্যেক চৰকাৰী সংস্থা আৰু উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠান আদিত নিৰাপত্তা বিভাগ আৰু বিষয়া থাকে যিয়ে সেই প্ৰতিষ্ঠানটোৰ সতৰ্কতামূলক বিষয়বোৰ চোৱাচিতা কৰে।

আমি দুৰ্ঘটনা হ’লে চৰকাৰক বা সেই প্ৰতিষ্ঠানৰ নিৰাপত্তা বা নিৰাপত্তা বিধি বিষয়াজনক দোষাৰোপ কৰো। চৰকাৰে যি কোনো দুৰ্ঘটনা ৰোধৰ বাবে নিয়ম-কানুন কৰিব পাৰে, কিন্তু সেইবোৰ পালন কৰাত আমাৰহে দায়িত্ব বেছি। চৰকাৰে নিয়মবোৰ বনাই দিয়াৰ পাছত সেইবোৰ ৰূপায়ণ সঠিককৈ হৈছেনে নাই সেইবোৰ চোৱাৰ দায়িত্ব আমি জনসাধাৰণে লোৱা উচিত। গণতান্ত্ৰিক দেশত চৰকাৰৰ নীতিসমূহ পালন হৈছেনে নাই লক্ষ্য কৰিবলৈ জনসাধাৰণৰ দায়িত্ব আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে আপুনি আপোনাৰ নিজৰ ল’ৰা-ছোৱালীক পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ ভাল ধৰণে সুবিধা দিব পাৰে। ভাল স্কুল-কলেজ, টিউচন, খোৱা-বোৱা আদি কিন্তু পঢ়া-শুনা কৰাৰ দায়িত্বজ্ঞান সুমুৱাই দিব নোৱাৰে। সেইবোৰ নিজৰ মগজুৰ পৰাই আহিব লাগিব। চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ ৰক্ষাৰ কাৰণে বনোৱা নীতিসমূহ সুন্দৰভাৱে বনাই দিয়ে আৰু এই সম্পৰ্কত সজাগতা আনিবৰ বাবে চেষ্টা কৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে প্ৰত্যেক প্ৰতিষ্ঠানে প্ৰত্যেক বছৰে নিৰাপত্তা দিৱস আদি পাতি সজাগতা আনিব পাৰে। আৰু মাজে মাজে বিষয়া-কৰ্মচাৰীক প্ৰশিক্ষণ আদিও দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। সজাগতাৰ বিষয়ে কিতাপ বুলেটিন আদি দিয়া হয়। Internet ত এইবোৰ সকলো উপলব্ধ। বহু সময়ত সুৰক্ষাৰ নিয়ম-কানুন উলংঘনৰ বাবে জৰিমনা কৰা হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে মদ্যপান কৰি গাড়ী চলোৱা / মোবাইলত কথাপাতি গাড়ী চলোৱা নিষেধ, কিন্তু সেইবোৰ চৰকাৰে পেপাৰে-পত্ৰই প্ৰচাৰ কৰাৰ পিচতো বহু সময়ত বহুলোকে উলংঘন কৰে আৰু ফলত বহু দুৰ্ঘটনা সংঘটিত হয়। চৰকাৰে গাড়ী চলোৱাৰ সময়ত এইবোৰ নিষিদ্ধ কৰি নিয়ম

বনাইছে যদিও নিয়মসমূহ বুঢ়া আঙুলি দেখুৱাই ভঙ্গ কৰাৰ ফলত চৰকাৰে বহুতক জৰিমনাও কৰিছে, কিন্তু এইবোৰ যিকোনো সমস্যাৰ সমাধানৰ অস্থায়ী ব্যৱস্থা। স্থায়ী ব্যৱস্থা হ’ল, সকলোৱে নিজে নিজৰ পৰা ভাবিব লাগিব সুৰক্ষা আমাৰ জীৱনৰ কাৰণে কিমান দৰকাৰী। কথাবোৰ আমি নিজেই উপলব্ধি কৰিব লাগিব। দুৰ্ঘটনা হোৱাৰ পাছত অনুশোচনা বা সমালোচনা কৰি লাভ নাই। সেইকাৰণে কোৱা হয় সাৱধানীৰ মৰণ নাই।

এইখিনিতে মই সত্য কাহিনী লিখিব খুজিছো। মোৰ অভয় নামৰ এজন বন্ধু আছিল। মেকানিকেল ইঞ্জিনিয়াৰিং বিভাগত ডিপ্লোমা গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছত ফিল্ম লাইনত এটা প্ৰশিক্ষণ লৈ সেই লাইনত নমাৰ চেষ্টাত আছিল। তেওঁৰ ভদ্ৰ-নশ্ৰ আৰু অমায়িক স্বভাৱৰ বাবে সকলোৰে প্ৰিয়পাত্ৰ আছিল আৰু মোৰ লগতো কম সময়তে বন্ধু হৈছিল। মই সেই সময়ত ৰেল বিভাগত গুৱাহাটীত কৰ্মৰত। আবেলি ছয়মান বজাত অফিছ ছুটী কৰি ঘৰ গৈ পোৱাৰ আগতে অভয়ক লগ পালো। কথা বতৰা পতাৰ পিছত তেওঁ মোক চাহ খোৱাৰ কথা কোৱাত ময়ো আপত্তি নকৰি বহি চাহ খালো আৰু হাঁহি - ধেমালি কৰি ঘৰমুৱা হ’লো। দুদিনৰ পিছত অফিছৰ পৰা আহি ঘৰ পাওতে এজনে ক’লে অভয় আৰু নাই। যোৱাকালি এটা ভয়ংকৰ মটৰ দুৰ্ঘটনাত গুৱাহাটীৰ জনতা ভৱনৰ প্ৰায় সন্মুখত থিতাতে নিহত হ’ল। মোৰ মনটো কিবা-কিবি লাগিল। সবিশেষ জানিবলৈ ইচ্ছুক হোৱাত গম পালো আগদিনা জু-ৰোডত হোৱা পাৰ্টি এটাত অংশ গ্ৰহণ কৰি এজনক থবলৈ গৈ ঘূৰি আহোতে তেওঁৰ নতুন গাড়ীখন ভয়ংকৰভাৱে দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত হৈ মৃত্যু হ’ল। সম্ভৱ সেই সময়ত তেওঁ অধিক মদ্যপান কৰাৰ লগতে গাড়ীখন অত্যাধিক বেগত চলাইছিল। ফলত গতি নিয়ন্ত্ৰণ হেৰুৱাই জনতা ভৱনৰ ৰাস্তাত পোৱা ঘূৰণীয়াটোত খুন্দা মাৰিছিল। গাড়ীৰ সন্মুখৰ গ্লাচ ভাঙি ওলাই আহি ঘূৰণীয়া লোৰ গড়টোত থকা লোহাৰ জোঙত মূৰটো সোমাই যোৱাত থিতাতে নিহত হ’ল। মোৰ মাহীৰ ল’ৰা ভাঙ্গৰক সুধিলো, “তই ৰাতিপুৱা মোক এই খবৰটো নিদিলা কিয়?” তেতিয়া সি তাৰ মোবাইলৰ কেমেৰাৰে বন্দী কৰা অভয়ৰ হৃদয় বিদাৰক মৃত্যুৰ দৃশ্য দেখুৱালে। সেইকেইটা দৃশ্য মই কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম! অভয়ৰ যি অৱস্থা হ’ল, তাৰবাবে ভাগ্যক ধিয়াই লাভ নাই। তেওঁৰ এই অৱস্থাৰ বাবে তেওঁ নিজে বহু পৰিমাণে দায়ী নহয় জানো ?

এজন নীৰব পৰিবেশ কৰ্মী

অইল ইণ্ডিয়াৰ প্ৰডাকচন (অইল) বিভাগৰ কৰ্মচাৰী শ্ৰীনিবীন বৰুৱা। ঘৰ উষাপুৰ খনিকৰ গাঁৱত। ঘৰৰ আৰু চাকৰিৰ ব্যস্ততাৰ মাজতো এই ব্যক্তিজনে যোৱা প্ৰায় ৫ বছৰৰ আগৰ পৰা দুলীয়াজান, উষাপুৰ, ভাউ পঁচআলি, পদুমণি, জয়পুৰৰ বিভিন্ন নামঘৰ, বিদ্যালয়, যুৱ অনুষ্ঠান আদিত, নিজৰ খৰছেৰে মূল্যবান গছ পুলি কিনি আনি নিজেই ৰোপণ কৰি আহিছে। লগতে উক্ত গছ পুলি সমূহ ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়াৰ বাবে ঔষধ, সাৰ আদি প্ৰয়োগ কৰাৰ লগতে গৰু ছাগলিৰ পৰা বচাবৰ বাবে নিজে বাঁহ কিনি আনি জেওৰা-জপনা সাজি দিয়ে।

যি সময়ত আমি Global Warmingৰ কথা কওঁ, প্ৰকৃতিক ৰক্ষণা বেক্ষণ দিয়া কথাৰ ফুলজাৰি মাৰো, সেই সময়ত কোনো সংগঠনৰ সহায় নোলোৱাকৈ, কোনো ৰাজহুৱা দান অনুদান গ্ৰহণ নকৰাকৈ সম্পূৰ্ণ ব্যক্তিগত খৰচেৰে বৰ্তমানলৈকে প্ৰায় ১০-১২ হেক্টৰৰ গছ পুলি ইমান ডাঙৰ এটা এলেকাত ৰোপণ কৰাৰ অন্তৰালত থকা এই জন যুৱকৰ মহান উদ্দেশ্যক আমি সকলোৱে শ্ৰদ্ধা জনাব লাগিব।

পৰিবেশ প্ৰেমী নবীন বৰুৱা (সোঁফালৰ জন)

आवासी मुख्य कार्यपालक की ओर से

प्रिय ऑयल इंडियंस,

मुझे यकीन है कि बसंत के मौसम में आप सभी ने त्योहारों का भरपूर आनंद उठाया होगा। विशेष रूप से असम के परिचालन क्षेत्रों में तैनात कार्मिकों तथा उनके परिवार ने पारंपरिक उत्साह और उमंग के साथ इस क्षेत्र का विशेष त्योहार रंगाली बिहू मनाया होगा।

जब भी मैं इन पारंपरिक उत्सवों में भाग लेता हूँ तो एक सवाल मेरे दिमाग में कौंध जाता है कि क्या हम अपने व्यवसायिक जीवन में भी उसी प्रकार का उत्साह व उमंग कायम रख पाते हैं ?

दुलियाजान के अपने वर्तमान दौर के दौरान श्री भास्कर चटर्जी, भारतीय प्रशासनिक सेवा, सचिव, सार्वजनिक उद्यम विभाग ने ऑयल इंडिया लिमिटेड द्वारा अपनी गतिविधियों संबंधी किए गए प्रस्तुतिकरण को देखा तथा उस दौरान वरिष्ठ प्रबंधन के साथ वार्तालाप करते हुए एक अत्यंत सटीक प्रश्न पूछा, कि भारतीय तेल उद्योग में कितने बाजी पलट देने वाले प्रौद्योगिकीय नवाचार अथवा हस्तक्षेप देखने को मिलते हैं ?

वर्तमान तथा गत वर्षों में ऑयल इंडिया लिमिटेड द्वारा प्राप्त की गई उपलब्धियों के लिए ऑयल इंडिया लिमिटेड की प्रशंसा करते हुए श्री चटर्जी ने प्रत्येक ऑयल इंडियन से अपील की कि वे न केवल विकास पथ पर निरंतर अग्रसर रहें बल्कि भारत तथा विश्व तेल एवं गैस उद्योग में अपनी गहरी छाप छोड़ देने की आकांक्षा रखते हुए लीक से हटकर, बाजी पलट देने वाले नवाचारों, नई सोच तथा तकनीक इत्यादि की भी खोज करें। उन्होंने भरोसा जताया कि दृढ़ विश्वास से ऑयल इंडियन महत्वाकांक्षी लक्ष्य अवश्य प्राप्त कर लेंगे। आज हाइड्रोकार्बन अन्वेषण एक चुनौतीपूर्ण कार्य बन चुका है। ऐसे परिदृश्य में चुनौती और बढ़ जाती है जब प्रमुख तेल क्षेत्रों की खोज पहले ही की जा चुकी है और विश्व की ऊर्जा मांग निरंतर बढ़ती जा रही है। ऐसे में हमें अपने देश, जो कि दृढ़ निश्चय के साथ निरंतर उच्च विकास के पथ पर अग्रसर है, की ऊर्जा जरूरतों को पूरा करने के लिए लीक से हटकर सोचना होगा तथा नए रास्ते खोजने होंगे।

इस संदर्भ में मैं अपने विचार आपके साथ साझा करना चाहता हूँ। जैसा कि मैं पहले ही उल्लेख कर चुका हूँ कि जब तक दैनिक व्यवसायिक कार्यों में हम उत्साह व उमंग से कार्य नहीं करते तब तक हम अपनी दैनिक सोच में बदलाव नहीं ला सकते जो कि समय की मांग है।

सच है कि, हम सब की भूमिका तथा दायित्व कमोबेश निर्धारित हैं तथा इनके सफल कार्यान्वयन के लिए जरूरी है वे कार्य करना जिनकी हमसे अपेक्षा की जाती है। मेरा मानना है कि हमें अपने आप से पूछना होगा, क्या हम दैनिक दायित्वों से एक कदम आगे बढ़ सकते हैं? क्या हम अपने दैनिक कार्यों में कुछ अलग से सहयोग दे सकते हैं? अपनी क्षमता में सुधार करने के लिए उन्हीं कार्यों को कुछ अलग प्रकार से करने का विचार कर सकते हैं? मेरा यह मानना है कि यदि हम अपने भीतर इस सोच को आत्मसात् कर लें तो अपने व्यवसायिक जीवन के मोर्चों पर लीक से हटकर बाजी पलट देने वाले नवाचारों को शामिल कर सकते हैं जैसा कि श्री चटर्जी ने हमसे अपेक्षा की है। ऐसा कहा भी गया है कि यदि हम लीक से हटकर सोचेंगे तभी जीवन में कुछ नया देखने को मिलेगा। हमें सदैव याद रखना होगा कि हमारे दृष्टिकोण ही जीवन में हमारे द्वारा प्राप्त किए गए शिखरों की ऊँचाई तय करते हैं।

यदि यह सोच 18वीं सदी के अंत में हमारे पूर्वजों ने अपने जीवन में न ढाली होती तो पूर्वोत्तर असम जैसे दूरगामी एवं भू-राजनीतिक चुनौतीपूर्ण क्षेत्र में हाइड्रोकार्बन की खोज का अति महत्वपूर्ण कार्य कभी संपन्न नहीं कर पाते। वस्तुतः इसी खोज की बदौलत ही विश्व के इस हिस्से का संपूर्ण इतिहास बदल गया।

आज हमें यह आत्म मूल्यांकन करना होगा कि अपने पूर्वजों के पदचिह्नों पर चलते हुए क्या हमारी मौजूदा पीढ़ी समय की रेत पर ऐसे निशान छोड़ने में समर्थ है जिसका अनुसरण हमारी आने वाली पीढ़ी द्वारा किया जाएगा ?

कई प्रकार से हम अपने काम के मोर्चों पर अभूतपूर्व परिवर्तन ला सकते हैं। मैं अनुसंधान एवं विकास तथा तकनीक मात्र के क्षेत्रों की बात नहीं कर रहा हूँ। ऐसे परिवर्तन मानव संसाधन विकास से लेकर पर्यावरण संबंधी चुनौतियों से निपटने के तरीकों में लाए जा सकते हैं। परन्तु ऐसा करते समय हमें यह सुनिश्चित कर लेना होगा कि हम अपने ज्ञान को निरंतर अद्यतन करने तथा अपने सोच को चुनौती देने तथा विभिन्न विचारों के स्वीकारने के लिए तैयार रहें।

इसके साथ-साथ हमें अपने दैनिक कार्यों में उसी उत्साह व उमंग को लाना होगा जिसके साथ हम अपने त्योहारों को मनाते हैं। अंततः मैं श्री अरविन्द घोष की पंक्ति उद्धृत कर अपनी लेखनी को विराम देता हूँ, "मनुष्य की महानता इसमें नहीं कि वह क्या है, इसमें है कि वह क्या संभव बना पाता है ?"

ससम्मान -

निर्मल कुमार अग्रवाल

आवासी मुख्य कार्यपालक

श्री भास्कर चटर्जी, आईएएस, सचिव, सार्वजनिक उद्यम विभाग का दुलियाजान दौरा

◆ स्वरोजगार के अवसर उत्पन्न करने के लिए ऑयल इंडिया लिमिटेड की भूरि-भूरि प्रशंसा

4 मार्च 2011 को श्री भास्कर चटर्जी, आईएएस, सचिव ने क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान का दौरा किया। अपने दुलियाजान दौरे के दौरान उन्होंने ऑयल इंडिया लिमिटेड की प्रचालन संबंधी प्रस्तुति का अवलोकन किया तथा सीएसआर पहल के तहत किए जा रहे कार्यों का निरीक्षण करने के साथ ऑयल प्रबंधन के साथ विस्तार से चर्चा की। ऑयल इंडिया लिमिटेड के लघु उद्योग केन्द्र का निरीक्षण करने के दौरान श्री चटर्जी ने वहाँ के बुनकरों से बातचीत की और ऑयल इंडिया लिमिटेड द्वारा स्वरोजगार उत्पन्न करने हेतु किए जा रहे प्रयासों के लिए उसकी भूरि-भूरि प्रशंसा की। सायंकाल में उनके द्वारा जालोनी क्लब में ऑयल के अधिकारीगण को सुगठित व प्रभावकारी शैली में संबोधित किया। मुख्य वक्ता श्री चटर्जी ने ऑयल द्वारा तेल गैस उत्पादन बढ़ाने के लिए किए जा रहे प्रयासों, तकनीकी के नए क्षेत्रों को खोलने तथा सीएसआर परियोजनाओं की सफल गाथाओं की प्रशंसा की। उन्होंने निरंतर सीखने व विकासमान संगठन की अवधारणाओं संबंधी अपने अनुभव साझा किये। आगे बोलते हुए उन्होंने कहा कि परिवर्तन लाने के लिए एकजुट होकर संगठन के बारे में सोचना तथा अपनी जिम्मेदारी वहन करना अति आवश्यक है।

द्वितीय सार्वजनिक क्षेत्र दिवस समारोह का आयोजन

10 अप्रैल 2011

◆ मुख्य अतिथि श्री एन. के. अग्रवाल, ◆ डॉ. अल्पना बोरगोहांई विशेष वक्ता,

◆ अधिकारियों / कर्मचारियों के लिए कोलाज / प्रश्नोत्तरी प्रतियोगिताओं का आयोजन

10 अप्रैल 2011 को ऑयल इंडिया लिमिटेड ने क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान में द्वितीय सार्वजनिक क्षेत्र दिवस समारोह का आयोजन किया गया। सनद रहे केन्द्र सरकार द्वारा 10 अप्रैल 2011 को सार्वजनिक क्षेत्र दिवस घोषित किया गया है तथा इस दिन भारतीय अर्थव्यवस्था में सार्वजनिक क्षेत्र कंपनियों द्वारा किए जा रहे साझे योगदान पर विचार-विमर्श किया जाता है।

इस वर्ष 10 अप्रैल (रविवार) को ऑयल इंडिया लिमिटेड क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान द्वारा ऑयल इंडिया हायर सेकेंडरी स्कूल के प्रेक्षागृह में दिन भर के लिए एक कार्यक्रम का आयोजन किया गया जिसमें ऑयल के अधिकारियों व कर्मचारियों के लिए परस्पर कोलाज प्रतियोगिता (विषय- मेरे जीवन में ऑयल की भूमिका) तथा प्रश्नोत्तरी प्रतियोगिता का आयोजन किया गया। इसके अतिरिक्त इस अवसर पर विशेष वक्ता के रूप में आमंत्रित डॉ. अल्पना बोरगोहांई, रीडर, राजनीतिक विज्ञान, डिब्रूगढ़ विश्वविद्यालय द्वारा 'लिंग संवेदनशीलता तथा भारतीय उद्योग' विषय पर अपना वक्तव्य प्रस्तुत किया गया तथा सभागार में उपस्थित विद्वजनों द्वारा उसकी प्रशंसा भी की गई।

कार्यक्रम की शुरुआत डब्ल्यू आई पी एस दुलियाजान (सार्वजनिक क्षेत्र में महिलाएं) के सदस्यों द्वारा समूह गान प्रस्तुत करने के साथ हुई। मुख्य अतिथि के रूप में संबोधित करते हुए श्री एन.के. अग्रवाल, आवासी मुख्य कार्यपालक, ऑयल द्वारा अपनी प्रसन्नता अभिव्यक्त की गई तथा कहा गया कि सार्वजनिक क्षेत्र में इस दिवस की विशेष महत्ता है। इस दिन सार्वजनिक क्षेत्र के कार्मिकों द्वारा अपने-अपने कार्यालयों द्वारा भारतीय उद्योग में दिए जा रहे विशेष योगदान पर चर्चा की जाती है। आगे बोलते हुए उन्होंने कहा कि यह प्रसन्नता का विषय है कि कम समय में जन संपर्क विभाग द्वारा इस समारोह का आयोजन सफलता पूर्वक किया गया है। उन्होंने क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान के कार्मिकों की सराहना करते हुए कहा कि एकजुट होकर काम करने से ही तेल व गैस उत्पादन में निरंतर वृद्धि देखने को मिल रही है।

तत्पश्चात लोकप्रिय क्विजमास्टर वोक्यो वेंगकीन द्वारा प्रश्नोत्तरी प्रतियोगिता का संचालन किया गया। भाग लेने वाली 6 टीमों में कड़ी स्पर्धा देखने को मिली। श्री बोस, प्रमुख (एचएसई) द्वारा विजयी प्रतिभागियों को पुरस्कृत करने के साथ कार्यक्रम समाप्त हुआ।

मानाभूम में रा.भा.का.स. तिमाही बैठक का आयोजन

विभिन्न विभागों में राजभाषा कार्यान्वयन के क्षेत्र में हो रही प्रगति की समीक्षा करने के लिए दिनांक 22 अप्रैल 2011 को श्री के. एल. टॉक मुख्य अभियंता (कू.सं.) की अध्यक्षता में राजभाषा कार्यान्वयन समिति की तिमाही बैठक मानाभूम में संपन्न हुई। प्रसंगित बैठक में विभिन्न विभागों के प्रतिनिधियों सहित मानाभूम परियोजना कार्यालय के प्रभारी सहित प्रशासन विभाग के अधिकारियों ने भाग लिया तथा अपने विभागों में हिन्दी कार्यान्वयन के क्षेत्र में सामना की जा रही समस्याओं इत्यादि को चर्चा हेतु प्रस्तुत किया। अध्यक्ष महोदय द्वारा इन पर परस्पर कार्रवाई करने हेतु सुझाया गया। सदस्य सचिव द्वारा धन्यवाद ज्ञापन के साथ बैठक की कार्रवाई संपन्न हुई।

जल जागरूकता सप्ताह 2011

◆ श्री एन. के. अग्रवाल द्वारा ध्वजारोहण ◆ कार्यशाला का आयोजन ◆ तकनीकी संगोष्ठी ◆ स्मारिका का विमोचन

आज अपने देश के सभी राज्य पानी की कमी की गंभीर समस्या से जूझ रहे हैं। भारत देश के साथ-साथ विश्व के अनेक देशों को भी इस समस्या का सामना करना पड़ रहा है। प्राकृतिक संसाधनों तथा स्वच्छ जल की भारी किल्लत देखने को मिल रही है। जरूरत से अधिक जल के दोहन से जल स्तर निरंतर गिरता जा रहा है। लोगों का ध्यान इस समस्या की ओर आकर्षित हेतु ऑयल के क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान द्वारा जल जागरूकता सप्ताह 2011 का आयोजन किया

गया। संयुक्त राट्ट संघ के प्रस्तावानुसार पूरे विश्व में यह दिन विश्व जल दिवस के रूप में मनाया जाता है। प्रसंगित सप्ताह के आयोजन का उद्देश्य लोगों में जल संरक्षण के प्रति जागृति पैदा करना था।

22 मार्च 2011 को श्री एन. के. अग्रवाल, आवासी मुख्य कार्यपालक, ऑयल द्वारा ध्वजारोहण करने के साथ जल जागरूकता सप्ताह 2011 का उद्घाटन किया गया। आम जनता, विद्यार्थियों सहित लगभग 300 ऑयल इंडियंस ने इस अवसर पर जल संरक्षण की शपथ ग्रहण की। इसके अतिरिक्त साइकिल रैली का भी आयोजन किया गया।

23 मार्च 2011 को ऑयल चिकित्सा विभाग कर्मचारियों के लिए लोक स्वास्थ्य अभियांत्रिकी कार्यालय दुलियाजान में

जल जागरूकता सप्ताह पर एक कार्यशाला का आयोजन किया गया।

इस अवसर पर दुलियाजान नगर के स्कूलों के विद्यार्थियों के लिए चित्रांकन तथा स्लोगन प्रतियोगिताएं आयोजित की गईं। दुलियाजान की ऑयल टाउनशिप के विभिन्न प्रमुख स्थानों पर पोस्टर और बैनर लगाए गए व फील्ड इंजीनियरिंग विभाग द्वारा किये गये विशेष प्रयासों के तहत 'स्टॉप द ड्रॉप' अभियान चलाया गया।

25 मार्च 2011 को दुलियाजान क्लब ऑडिटोरियम में एक तकनीकी संगोष्ठी का आयोजन किया गया जिसमें विशेष वक्ता के रूप में डॉ डी सी गोस्वामी तथा श्री बी सी पटवारी उपस्थित

हुए। संगोष्ठी के अंत में श्री एन के अग्रवाल, आवासी मुख्य कार्यपालक द्वारा एक स्मारिका का विमोचन किया गया। संगोष्ठी का समापन पुरस्कार वितरण के साथ

हुआ।

फील्ड इंजीनियरिंग विभाग के सक्रिय प्रयासों की बदौलत ही जल जागरूकता सप्ताह सफलतापूर्वक संपन्न हो पाया तथा इसने चहुंओर से प्रशंसा अर्जित की।

गृह पत्रिका 'ऑयल किरण' पुरस्कृत

◆ राजभाषा संस्थान की ओर से सोलन में आयोजित समारोह में पुरस्कार प्रदान

क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान के जन संपर्क विभाग के हिन्दी अनुभाग की ओर से प्रकाशीत की जाने वाली एकमात्र हिन्दी गृह पत्रिका 'ऑयल किरण' ने एक और उपलब्धि हासिल की। 29 अप्रैल 2011 को हिमाचल प्रदेश के सोलन शहर में राजभाषा संस्थान नई दिल्ली की ओर से आयोजित संगोष्ठी एवं हिन्दी कार्यशाला के दौरान ऑयल इंडिया लिमिटेड के क्षेत्र मुख्यालय दुलियाजान को उसकी गृह पत्रिका 'ऑयल किरण' के लिए अनेक गणमान्य बुद्धिजीवियों, विशिष्ट अतिथियों व विभिन्न केन्द्र सरकार कार्यालयों से पधारे विभिन्न प्रतिभागियों की उपस्थिति में अत्यंत सुव्यवस्थित कार्यक्रम के दौरान पुरस्कृत किया गया। कार्यालय की ओर से श्री के.एल. टॉक, मुख्य अभियंता (कू.सं.) एवं राजभाषा प्रतिनिधि कूप संलेखन विभाग व श्री वी.के. गुप्ता, वरिष्ठ सहायक II (एस आर) द्वारा यह शिल्ड ग्रहण की गई।

नवंबर का महीना खत्म होने को था। सारिका अपनी सहेली रुचिका की जन्मदिन पार्टी के लिए तैयार हो रही थी। दरवाज़ा खोलते हुए उसने अपनी माँ से कहा, “माँ, मैं जा रही हूँ। दरवाज़ा लगा लो।” उसकी माँ ने उसका माथा चूमा और पार्टी से जल्दी वापस आने को कहा। उसके उत्तर में सारिका ने कहा, “ठीक है माँ, मैं जल्दी आने की कोशिश करूँगी।” यह कहते हुए वह जल्दी से घर के बाहर आ गई क्योंकि उसके दोस्त बाहर उसका इंतज़ार कर रहे थे। सबने मिलकर रुचिका के घर तक पैदल जाने का प्रोग्राम बनाया था। सब बातें करते हुए कब रुचिका के घर पहुँच गए, पता ही नहीं चला। अपने-अपने दोस्तों को एक साथ देखकर रुचिका की खुशी का ठिकाना न रहा। रुचिका ने अपने दोस्तों के साथ कई नए खेल खेलने की योजना बनाई थी। तभी उसकी माँ ने आवाज़ दी, “रुचिका! आओ, केक काट लो।” आवाज़ सुनकर रुचिका जल्दी से अपने सभी दोस्तों के साथ केक काटने पहुँच गई। सभी ने उसे ढेर सारे तोहफ़े दिए और जन्मदिन की शुभकामनाएँ भी दीं। इसके बाद सभी ने मिलकर बहुत से खेल खेले और स्वादिष्ट भोजन भी किया। रात बहुत हो चुकी थी इसलिए सभी ने रुचिका को शानदार पार्टी का आयोजन करने के लिए धन्यवाद दिया। इस पर रुचिका ने बड़ी बेबाकी से कहा - “इस पार्टी को अच्छा बनाने में तुम सबका भी उतना ही हाथ है जितना कि मेरा। अगर तुम मेरी पार्टी में समय से न आते तो पार्टी का मज़ा अधूरा रह जाता।” इसके बाद सबने रुचिका को शुभरात्रि कहा और अपने-अपने घर की तरफ़ पैदल चल दिए। एक-एक कर सारिका के सभी दोस्त उसे अलविदा करके चले गए। अब सारिका को अकेले ही अपने घर तक पैदल जाना था। यहाँ से उसका घर सिर्फ़ 10 मिनट की दूरी पर था इसलिए उसने तेज़ कदमों से घर की तरफ़ चलना शुरू कर दिया। लेकिन किस्मत ने उसका साथ नहीं दिया। थोड़ी दूर आने पर ही पूरे शहर की बिजली गुल हो गई और चारों तरफ़ अँधेरा-ही-अँधेरा छा गया। सारिका ने अपना मोबाइल को ऑन किया, जिससे उसे रास्ता दिखाई देने लगा। तभी अचानक उसे ऐसा लगा जैसे उसके पीछे-पीछे कोई चल रहा हो। उसने और भी तेज़ कदमों से चलना शुरू कर दिया। उसने अपनी माँ को फोन लगाया पर उसकी माँ ने फोन नहीं उठाया। तभी उसके कान में एक आवाज़ सुनाई दी, “तुम मुझसे क्यों भाग रही हो?”, “मैं तो तुम्हारे सामने खड़ा हूँ।” - सारिका ने कहा। जब उसने पीछे मुड़कर देखा तो हक्की बक्की रह गई। उसके सामने बड़े-बड़े पैर और लंबे-लंबे बालों वाला वही राक्षस खड़ा था जिसके बारे में उसने कल ही समाचार पत्रों में पढ़ा और दूरदर्शन पर देखा था। सारिका ने भागना चाहा पर वह भाग न सकी। उसे लगा जैसे

उसके पैर किसी ने रस्सी से बाँध दिए हों। पर उसने हिम्मत न हारी। उसने अपनी जेब से सारी चॉकलेट्स निकाल कर ज़मीन पर फेंक दीं। उसे यह देखकर आश्चर्य हुआ कि राक्षस बड़े आनंद से उन्हें एक-एक कर खाने लगा। तब उसे यह समझ में आया कि वह राक्षस किसी को नुकसान पहुँचाना नहीं चाहता था बल्कि वह तो भूख लगने पर आदमियों को पकड़कर सिर्फ़ इसलिए उल्टा करता था ताकि उनकी जेब से कुछ खाने का सामान गिरे और वह अपनी भूख मिटा सके। सारिका को अब उससे डर नहीं लग रहा था। वह उसके पास गई और उसकी टाँग को सहलाने लगी। राक्षस ने नीचे झुककर उसे देखा और उसे खाना खिलाने के लिए धन्यवाद कहा। सारिका ने राक्षस को कहा - “क्या तुम मुझे मेरे घर तक छोड़ सकते हो?” राक्षस ने उसे अपनी हथेली पर उठा लिया। उसने सारिका से उसे सताने के लिए माफ़ी भी माँगी। लेकिन सारिका ने उसे कहा - “तुम्हें माफ़ी माँगने की कोई ज़रूरत नहीं है क्योंकि तुम्हारे कारण ही मैं इस शहर के सबसे बड़े रहस्य को सुलझाने में सफल हो सकी हूँ।” सारिका ने अपने घर पहुँचकर राक्षस को अलविदा कहा और अंदर चली गई। दूसरे दिन सारिका ने पत्रकारों को राक्षस के बारे में सब कुछ बताया तो सब हैरान हो गए। उस दिन के बाद से उस शहर के लोग बिना किसी भय के रहने लगे और राक्षस फिर कभी भी उस शहर में दिखाई नहीं दिया।

कविता

मुक्ति

- सुमि रॉय

खामोश आँखों में, ठहरा हुआ पानी है,
बन्द मुट्ठी में कैद, हजारों अनकही कहानी हैं।
दर्द में डूबा दिल का हर एक कोना है,
बुझे हुए चरागों से रोशन, सत्राटों में मेरा आशियाना है।

जहाँ रंग बिरंगे फूलों से, सबके बाग सजते हैं,
वहीं यादों की परछाइयों का मेरा बगीचा है।
रोशनी से रोशन होती है महफिलें सबकी,
यहाँ तनहाई के आंसुओं में सजी मेरा महफिल है।

कहीं दूर खुशियों की शहनाई सुनाई देती है -
कुछ पल के लिए सुकून भी मिलता है पर,
पीछे अब भी, अकेला दूर सफर दामन फैलाए खड़ा है।

बन्द आँखों में छुपा हुआ है, कुछ अधूरे सपनों का कुछ राज....
जहाँ, खो जाने-वाला अंधेरा भी है.....
तनहाई भी, सुकून भी और.....

शायद आत्मा को मुक्त करने वाला अविराम प्रयास ।।

A BOND BEYOND BUSINESS

*OIL in sync with the
heart and soul of people in
operational areas*